

Upravništvo, Ljubljana, Anaškova ulica 8 - telefon št. 8122, 8123, 8124, 8126, 8126.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Anaškova ulica 8, Telefon 8122, 8123, 8124, 8125, 8126. Maribor, Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica števil. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

VELIK GOVOR DR. KRAMERJA V SENATU

Predzadnji dan splošne proračunske razprave - Razprava je dosegla svoj višek z govoroma dr. Kramerja in dr. Zeca - Danes bo kot zadnji govoril Jovan Banjanin

Beograd, 19. marca. p. Splošna proračunska razprava je dosegla danes svoj višek z velikima govoroma, ki sta ju imela senator dr. Albert Kramer in zamenik kraljevega namestnika senator dr. Peter Zec. V svojih izjavah sta medsebojno se izpopolnjujoč, orisala sedanje politično stanje v državi in poglede v negotovo bodočnost ter podčrtala ogromno razliko med jasnim jugoslovenskim programom in nejasno politiko sedaj vladajoče stranke. Govora sta naredila na vse poslušalce zelo globok vtis. Leвица je govnikoma živahno pritrjevala, desnica pa je s svojim molkom pokazala, da se njuni argumentaciji ne da stvarno ugovarjati. Oba govora je zelo obširno objavila že popoldanska »Pravda« in sta vzbudila tudi v širši politični javnosti splošno pozornost.

Dopoldanska seja senata se je pričela kmalu po deveti uri. Ko je bil prečitan zapisnik o včerajšnji seji, sta senatorja gg. Banjanin in Pucelj protestirala, da je zapisnik netočno sestavljen. Zahtevala sta tudi, naj se vendar že enkrat izpopolni predsedstvo senata in izvoli tretji tajnik. Takoj nato je predsednik dr. Mažuranič odredil prehod na dnevni red in kot prvega govorniku dal besedo senatorju dr. Albertu Kramerju. Za njegov govor je vladalo toliko zanimanje, da so bili na seji prisotni vsi senatorji, kar je sedaj pri skoro permanentnih sejah le redki primer. Navzoči so bili tudi vsi člani vlade, med njimi predsednik dr. Stojadinović in notranji minister dr. Korošec. Poleg senatorjev je bilo v dvorani tudi veliko število poslancev.

socialni in kulturni program. Tako postaja vse bolj ekskluziven in zelo težko sodepa kompromis. V zvezi s tem je dr. Kramer citiral nekatere izjave inž. Košutića o hrvaških zahtevah in bodočih poteh hrvaške politike ter ugotovil, da so te zahteve s stališča posebne hrvaške narodne individualnosti in hrvaške nacionalne mentalitete povsem logične. Do te logike s katero danes zagovarjata in postavljata svoje zahteve dr. Maček in inž. Košutić, pa nas dovede takšno tolmačenje jugoslovensstva, kakor ga je iznesel glavni govornik JRZ, kateremu je vladna večina tako navdušeno ploskala.

Brez narodnega edinstva bi Jugoslavije ne bilo

Toda vse te papirne teorije se bodo razbile na dejstvu našega narodnega življenja. Če ne bi bili Srbi, Hrvati in Slovenci v trenutku, ko je bila njihova usoda na kocki, rekli, da so en narod, bi te države ne bilo. Samo kot en narod smo mogli postati svobodni in smo mogli ustanoviti neodvisno kraljevino Jugoslavijo. Narodno edinstvo je bilo naš glavni argument na mirovni konferenci. Če bi bili mi takrat razvili teorijo, ki jo zastopa sedaj glavni govornik vladne stranke in kakor jo zastopajo z vladne strani v Ljubljani, Zagrebu in celo v Beogradu, potem bi slovenski del našega naroda bil najbrž razdeljen med Avstrijo in Italijo in morda še drugim interesom. Del hrvaškega ozemlja bi prišel najbrž pod Rim, drugi pa bogve v kakšno kombinacijo na srednjeevropskem zemljevidu. Gotovo pa je, da ne bi bilo svobodne in neodvisne hrvaške države. In kaj bi bilo s Srbi? Srbija bi bila sicer poveljana, vendar pa ne bi bila plemensko saturirana in gotovo obojena na podrejeno vlogo na Balkanu.

Zalostni pojavi

V svojih nadaljnjih izjavah je senator dr. Kramer opozoril še na eno tragično okoliščino. V tem senatu doživljamo da gospoda, ki se je poprej povsod hvaila in predstavljala za najvernejše slugе politike in ideje Velikega kralja, gospoda, ki je od njega sprejela položaj in časti ter bila začasa šestojanuarskega režima najbolj šestojanuarska, da ima ta gospoda danes pogosto polemizirati z idejami in programom pokojnega Zedinitelja.

Drugi pa, katerim je on dal v roko oblast, da bi bili izvrševalci njegovih načel in ki pri izvrševanju te dolžnosti niso bili baš posrečeni, sedaj po kavarnah in pivnicah obožujejo režim, katerega najtežje pogreške so zakrivila baš oni sami. Ministrji, ki so sedeli v šestojanuarskih vladah, ki so se postavili pod neposredno voljo tega režima, ki so dajali svečane pisemne izjave, da se za vedno odrekajo svoje politične preteklosti in ki so sprejeli jugoslovenski program, kakor ga je predložil njegov tvorec so odšli danes vse drugam, čeravno še niti niso obledeli njihovi podpisi na teh svečanih izjavah.

Zal je treba pri tem ugotoviti da so ravno ti ljudje oni krivci, ki nosijo vso odgovornost za to, da šestji januar ni dal tistih rezultatov, kakor so jih od njega pričakovali narod, kralj in država.

Jugoslovensko edinstvo je idejna osnova države

Dr. Kramer je najprej omenil, da nudi potek proračunske razprave v senatu zanimivo sliko. Dočim leвица iznaša svoje poglede in kritizira politiko vlade, se s strani vladne večine ni niti v finančnem odboru, niti sedaj v plenumu senata dvignil nihče v obrambo vlade, njenega dela in njene politike. Spričo tega izgleda, da smo glede na splošno politično situacijo, četudi razdeljeni na vladno večino in opozicijo, vsi složni.

O nastopni deklaraciji sedanje vlade

Pod sedanjim režimom izgleda naša država kakor ladja brez krmila. Nihče ne ve, kam plovemo, niti kam bomo prišli. Gospodo iz vladne večine združujejo samo partizanski interesi, a vsak za sebe ima pri tem neke skrivne misli. Če pa obstoja tudi kakšna skupna misel med njimi, je to vse do sedaj ostalo neznanu. Vlada je sicer podala svojo deklaracijo, toda že naslednjega dne je list njenega vodilnega člana, ljubljanski »Slovenec«, ugotovil, da ta njena deklaracija ne znači priznanja unitaristične misli. Nasprotno, »Slovenec« je pozival nacionaliste, naj se odpovedo tej ideologiji, ki je definitivno propadla, ker se sedaj državna politika gradi na dejstvu treh nacionalnih individualnostih. Kar se tiče ustave, je »Slovenec« pojasnil, da vlada ni mogla drugače reči, kakor da se bo držala ustave kot osnovnega zakona države, razume pa se, da le tako dolgo, dokler bo ta ustava v veljavi. Deklaracija vlade torej ni bila programatična izjava, marveč je samo ugotovila obstoječe stanje, kakršnega je vlada našla.

Rušenje starih temeljev brez gradnje novih

V času, ko vsi evropski narodi posebno ostro postavljajo svoje nacionalne naloge in grade cele filozofije svojega nacionalnega obstoja, se pri nas 20 let po zedinjenju nekateri sprašujejo, ali ni bilo naše zedinjenje pogreška. S tako politiko se lahko zagotovi ta ali oni politični interes, prehodna vlada in oblast, toda v narodu se umičuje zavest njegove moči, njegove notranje kohezije in vera v njegovo življenjsko sposobnost. Še prav posebno fatalno pa je dejstvo, da se ob enem pojavlja ideologija posebne hrvaške individualnosti, da se torej na eni strani postavljajo popolnoma določena in jasna načela in zahteve, dočim se na drugi strani bolj z dejanji kakor z besedami opuša jugoslovenski nacionalni program, ki je bil tako klasično oblikovan v manifestu blagopokojnega kralja Zedinitelja. Danes se dopušča difamacija unitaristične misli, pri tem pa ni toliko čuta odgovornosti, da bi se zgradila in sestavila druga nacionalna in državna ideologija, če jo je sploh mogoče najti.

Ponovitev šestega januarja ni mogoča

Sedanja vlada je prevzela nalogo, da sklene sporazum z dr. Mačkom in njegovim programom. Čas pa jo sili, da gre po potih, ki ne morejo ostati v mejah sedanjega ustavnega stanja. Ne morem verjeti, da bi se gospodje, ki danes vidijo državno politiko, tega ne zavedali. Zaradi tega je dolžnost, da odkrito povedo resnico, in se ne skrivajo za besede. Nihče naj ne misli, da je po smrti velikega kralja Zedinitelja možen nov šestji januar! Take avtoritete, ki bi mogla izvesti nov šestji januar, danes v našem narodu in v naši državi ni več. Ni več človeka, ki je bil neoporeno voditelj celokupnega naroda, brez njegove avtoritete pa bi imel vsak eksperiment v tem pogledu najbolj fatalne posledice.

Zmoten recept senatorja Djordjevića

Danes se rušijo osnove državnega in narodnega življenja, zgrajene na načelu jugoslovenske ideje. Oni, ki to delajo, bi morali dati narodu nov državni in nacionalni program. Če smatrajo, da je jugoslovenski nacionalizem zaboda, potem bi pač morali dati narodu drugo življenjsko misel. Dr. Kramer je nato omenil božične poslanice raznih evropskih državnikov in jih

primerjal z božično poslanico notranjega ministra dr. Korošca našim izseljencem. Obširno se je nato zadržal na izvajanju glavnega govornika vladne večine senatorja Dragoslava Djordjevića in med drugim izjavil: Slišali ste glavnega govornika vladne večine, ki je postavil načelo treh narodov in metodo srbovanja, hrvatovanja in slovenčevanja. Ta metoda bo po njegovi zamisli mogla okrepiti državno misel in ustvariti predpogoje za novo jugoslovenstvo. Svojo tezo je dopolnjeval s primeri drugod po svetu. Čuli smo, kako lahko narodi žive v sestavljeni državi, kako lahko ima več narodov vendarle centralistično urejeno državo in slično. Vsi ti primeri pa so zelo depresivni.

Dr. Kramer je z močno argumentacijo pobijal naziranja glavnega govornika JRZ in navedel primere iz Švice, Anglije, Amerike in drugih držav. Ugotovil je, da je g. Djordjević pri vsem tem pozabil na eno stvar, da je namreč edino ideja narodnega edinstva, torej zavest, da smo Srbi, Hrvati in Slovenci en narod, glavni tvorec te naše države. Gospodarski, socialni ali celo kulturni razlogi bi mogli eden ali drugi del našega naroda napoliti na drugo stran. Nikomur, kdor je le malo poznal prilike, ni moglo ostati prikrito, da bo življenje v Jugoslaviji za dolgo vrsto let mnogo težje, kakor je bilo do takrat. Toda jugoslovenska ideja je postavila proti takemu oportunističnemu gledanju edinstvo nas vseh in nas je zedinila v celoto, ker je v tem edinstvu videla cilj našega življenja.

Kar se tiče teze o srbovanju in hrvatovanju, pa dr. Kramer misli, da je to zelo lahkomišelnost. Nacionalizem rad gre v skrajnost, po prirodi je totalitar in se ne zadovoljuje samo z zahtevanjem, z izvešenjem zastav, prepevanjem domorodnih pesmi, marveč gradi svoj gospodarski,

O politiki sedanje vlade

Senator dr. Kramer je nato obširno razpravljalo o politiki vlade ter podčrtal, da narodno predstavnistvo že dve leti daje vladi pooblastila za politične zakone, toda o teh zakonih še do danes ni nobenega sledu. Lansko leto je notranji minister dr. Korošec dočela drugače utemeljeval, zakaj ti zakoni še niso izšli, kakor je to storil letoš. Najbolj zanimivo pa je to, da je notranji minister v narodni skupščini napovedal v pogledu volilnega zakona možnosti, ki naravnost presečejo. Govoril je o možnosti uvedbe angleškega sistema sreskih volitev z relativno večino in z javnim glasovanjem.

Ob tej ugotovitvi se je vnela polemika med govornikom in notranjim ministrom dr. Korošcem, ki je trdil, da je dr. Kramer falzificiral njegovo izjavo. Dr. Kramer pa je odvrnil, da je citiral samo »Slovenca«. Nato je dr. Kramer nadaljeval:

Sreski volilni sistem bi definitivno upropastil vso nacionalno in notranje-politično kohezijo naroda in atomiziral jugoslovenske politične sile. Odprl bi vrata popolnemu političnemu separatizmu.

V tem je zopet nastala polemika med senatorjema Banjaninom in Andrićem, ob čem ter notranjim ministrom dr. Korošcem o volilnem zakonu. Polemiko je presekala predsednik senata dr. Mažuranič, ki je prosil dr. Kramerja, naj nadaljuje svoj govor.

Kontrolna pravica narodnega predstavnistva

Dr. Kramer je nato podrobno razpravljalo o finančnem zakonu. Iz vsebine tega zakona je dokazal, da je pojmovanje JRZ o demokraciji dokaj čudno. Finančni zakon je klasičen primer, kako se pri nas sistematično izvaja demontaza pravice narodnega predstavnistva. Temelj vse demokracije je kontrolna pravica parlamenta. Ta pravica pa se našemu narodnemu predstavnistvu odvzema s disposicijskimi krediti, ki so v finančnem zakonu predvideni v milijardnih zneskih in s katerimi razpolagajo resorni ministri brez kontrole. Kako se bo s temi krediti gospodarilo, dobro ali slabo, o tem se ne bo ničesar izvedelo.

Dr. Korošec: Tudi mi nismo vedeli, kako ste vi razpolagali s krediti

Dr. Spaho: All ste vi polagali račune?

Okrnitev zakonodajnih pravic parlamenta

Dr. Kramer nadaljuje: Druga osnovna pravica parlamenta je njegova zakonodajna pravica. Kdor pa pregleda predloženi finančni zakon, skoraj ne more prešteti vseh zakonskih pooblastil, ki jih vsebuje ta finančni zakon. Ni skoro več nobene materije iz našega gospodarskega, socialnega, kulturnega in političnega življenja, pri katerem si vlada ne bi arrogirala zakonodajnih funkcij. Tako se sistematično gradi sistem nove diktature, o kateri pa nihče ne ve, v čigavem interesu bi vladala. Zaradi tega ni prav nič čudno, da se narodno predstavnistvo sestaja skoro samo še enkrat na leto, le še k proračunski razpravi, ki je vsej še deloma v naših rokah. Toda molk vladne večine v proračunski razpravi dokazuje, da je ta samovolja vlade postala za njo že merodajna.

Smodej: Ta molk dokazuje popolno zapiranje vladi!

Dr. Kramer: Če bo šlo tako naprej potem bomo v narodnem predstavnistvu sploh dobri le še za glasovanje o kakih konvencijah. Gospod predsednik vlade, če mu bo bog še dal ostati na tem mestu in če bo pri zdravju, bo lahko kmalu kakor Hitler vsako leto le še enkrat sklical narodno očeta.

Smodej: Mi nismo fašisti kakor vi!

Banjanin: Seveda ne, ker ste stokrat huši.

Dr. Kramer je nato razpravljalo o sistemu neodgovornih avtoritativnih režimov, ki so po svojih posledicah mnogo slabši s stališča demokracije, kakor pa je bila JNS.

Smodej: ...ki ni imela 20 opozicijskih govornikov.

Banjanin: Vi pa kar močite! Vi ste sedeli v Centralnem presburoju, ko so šli drugi v internacijo.

Smodej: Nikar ne izjavljajte, si bomo že se pogledali v oči in bomo videli, kakšen je kdol!

Položaj v Sloveniji

Dr. Kramer je nato razpravljalo o prilikah v Sloveniji ter napovedal, da se bo s političnimi razmerami v dravski banovini podrobneje bavil pri specialni razpravi o proračunu notranjega ministrstva. Glede gospodarskih prilik v Sloveniji pa je ugotovil, da nudijo nad vse žalostno sliko. Najboljši dokaz za to je razprava v bankem svetu, kjer so govorili o gospodarskih prilikah najvišjeji pristavi JRZ in osebni prijatelji g. notranjega ministra tako, da ni treba nič drugega kakor le prečitati njihove govore. V zvezi zasedanjem bankškega sveta v Ljubljani je dr. Kramer na veliko začudenje vsega senata povedal, da se je pri tej priliki prvič ugotovilo, kdo je sestavil znamenite punktacije.

Gospodarski centralizem

V svojih nadaljnjih izjavah je dr. Kramer obširno bavil z delom državnih denarnih zavodov in naglasil, da bi bil že skrajni čas, da se preneha s prakso odvajanja vseh viškov narodnih prihrankov, ki se od lanskega leta dalje zlivajo izključno v blagajno Državne hipotekarne banke in Pošne hranilnice ter se uporabljajo v povsem drugih pokrajinah, kakor v onih, kjer so bili zbrani. Kriza našega denarništa in zlasti kriza našega kreditnega zadržništva, je od dne do dne hujša, gospodarska delavnost pa zaradi vedno večjega pomanjkanja sredstev vse bolj pojemaa.

Eden najtežjih in najhujših centralističnih ukrepov v zadnjih 10 letih pa je brez dvoma uredba o likvidaciji kmečkih dolgov. Razmere v pogledu kmečkega kredita so v posameznih banovinah zelo različne in bi se moral problem likvidacije kmečkih dolgov izvesti v okviru splošnega vsedravnega načela, toda različno za posamezne pokrajine. Napravilo pa se je tako, da pridejo vsi dolžniki v roke enega centralnega državnega denarnega zavoda. Za to ceno je moralo v dravski banovini propasti vse kmečko zadržništvo, zgrajeno po generacijah, tako brezobziren je sedanj gospodarski centralizem, ko JNS že davno ni več na vladi.

Banovinske trošarine

Dokaz temu je tudi najnovejša uredba, po kateri morajo celo siromašni prispevki iz bratovskih skladnic romati v Državno hipotekarno banko.

Pucelj: Sedaj so na vladi borci proti centralizmu!

Dr. Kramer: Prav tako je tudi v pogledu centralnega fonda za dotacije banovinom. Najbolj so s trošarinami prizadete periferne banovine, za katere pomeni obremenitev produkcije z novim davkom, ki bo pred vsem udaril naš domači kapital, zlasti čevljarstvo in industrijo. S tem se pa tudi ustvarja občutek nove neenakosti. Na drugi strani pa se ta denar ne deli tako, kakor bi se moral.

O samoupravah

Na samouprave, ki so bile včasih glavni slager ljudi, ki danes vedrjo in oblačijo v vladi, pa izgleda, da nihče več resno ne misli. Še tista občinska samouprava, kolikor je imamo, se polagoma in dosledno demontira. Finančni zakon to jasno dokazuje. Občine se zopet vračajo v oblast sreskih načelnikov. Občinski funkcionarji se brez pravega poudara, samo iz strankarskih vidikov, razrešujejo in občinski odbori, ki nekoje biti orodje v rokah sedaj vladajoče stranke, niso niti en dan varni svojega obstoja. O banovinskih samoupravah sploh ni več niti govora.

Seja narodne skupščine

Odobritev treh konvencij - Danes bo zadnja seja pred počitnicami - Na vrsti je razprava o vloženi prošnji in pritožbah

Beograd, 19. marca. p. Današnja seja Narodne skupščine je bila zelo kratka. Na dnevnem redu so bile tri mednarodne konvencije in sicer sporazum z Nemčijo glede letalskega prometa, dopolnilni trgovinski sporazum z Italijo in konvencija o državnih mejnikih z Bolgarijo.

V imenu opozicije je poslanec Voja Lazzić izjavil, da bo opozicija v znak nezaupanja do vlade glasovala proti odobritvi teh konvencij, ki so bile nato z glasovi vladne večine sprejete. Prihodnja seja bo jutri dopolne ob 11. Na dnevnem redu je poročil-

Sprejem novinarjev pri poslaniku Popovu

Beograd, 19. marca. AA. Izredni poslanik in opolnomočen minister kraljevine Bolgarije na našem dvoru Ivan Popov je priredil včeraj popoldne sprejem zastopnikov jugoslovenskega tiska. Tega sprejema so se udeležili šef Centralnega presburoja direktor Agencije Avale, šefi odedkov obeh institucij, direktorji »Politika«, »Vremena«, »Pravde« in »Samouprave« ter številni ureniki teh listov in končno beograjski poročevalci jugoslovenskih listov. Na tem sestanku je vladala izredno prijetna atmosfera. Gostje so ostali v poslaništvu večnoma preko 19. ure.

iz šolske službe

Beograd, 19. marca. p. V višjo skupino so napredovali meščanskošolski učitelji VIII Šušteršič, Marija Tepič in Fran Sommer y Maribor.

Unitarizem nima nobenega opravka s centralizmom

Ob koncu svojega govora je senator dr. Kramer obširno razpravljalo o decentralizaciji in dekoncentraciji v smislu programa in zahtev JNS. Obširno je govoril o potrebi notranje preureditve države, naglašajoč, da unitarizem nima nobenega opravka s centralizmom. Mi smo unitaristi v prepričanju, da more le na ta način biti zagotovljena našemu narodu gospodarska in politična bodočnost in neodvisnost. Glede hrvaškega vprašanja je izjavil, da je danes realno politično dejstvo. Pogajanja za sporazum se morajo nadaljevati od vseh strani, toda pri tem ne sme nihče iti preko bitnih interesov narodne celote. Jugoslovenska ideja ima v sebi vso avtoriteto nacionalne svobode in samo ona daje možnost pravilne rešitve vseh življenjskih problemov jugoslovenskega naroda.

Z ugotovitvijo, da sedanja vlada greši proti življenjskim interesom narodne države, je dr. Kramer končal svoj govor z izjavo, da bo njegova skupina glasovala proti proračunu, ker nima zaupanja v tako vlado. Leвица je sprejela izjavljanja dr. Kramerja z navdušenim pritrjevanjem, desnica pa z molkom.

Nadaljnji govorniki

Po govoru dr. Kramerja sta se k osebni pojasnili v zvezi z včerajšnjo debato oglasila senatorja dr. Karamehmedović in dr. Vasa Glušac. Nato je kot drugemu govorniku v današnji razpravi predsednik dal besedo senatorju dr. Petru Zecu. Ta je v skoro dvehurnem govoru analiziral politiko vlade in vladajoče stranke in končal z izrazom prepričanja, da bo kljub vsem oviram in nasprotovom končno vendarle triumfirala jugoslovenska ideja, ki je temelj vsega našega državnega in nacionalnega življenja in jamstvo velike bodočnosti Jugoslavije. (Govor dr. Zeca bomo obširneje objavili v jutrišnji številki, op. ur.)

Za senatorjem dr. Zecom je govoril senator Vojislav Protić (JNS). Naglasil je, da preživlja naš narod težko krizo. V takih časih mora vsakdo vestno vršiti svojo dolžnost. Najlažji in najboljši izhod iz sedanjega položaja je v povratku k resničnemu jugoslovenstvu.

Popoldanska seja

Po govoru senatorja Protića je bila seja ob 13. prekinjena in se je nadaljevala popoldne ob 16. Prvi govornik je bil dr. Uroš Krulj (JNS), ki je podrobno obravnaval gospodarsko stran proračuna. Odločno se je izjavil proti povišanju trošarin in taksi, ki obremenjujejo ravno siromašne sloje. Po njegovem prepričanju pri nas ni resne nevarnosti komunizma, saj odklanja ta zmotni nauk ogromna večina prebivalstva. Vse kmečko ljudstvo je mogoče kon-unizmu. Hrvatsko vprašanje je mogoče najbolj zadovoljivo rešiti v okviru realnega in iskrenega jugoslovenstva. Končno je govoril še proti pooblastilom, ki si jih je vlada dala vstaviti v finančni zakon.

Politiko vlade in politiko JRZ je kritiziral tudi senator Radoslav Dunjić, naslednji govornik, senator dr. Benjamin Superina (vladni klub), pa je izjavil, da bo glasoval za proračun, ker daje vladi pooblastilo za izdajo političnih zakonov in ker veruje, da ba vlada te zakone tudi izdala. Zlasti pa je zanj merodajno to, da vodi vlada pogajanja za rešitev hrvaškega vprašanja.

Zadnji govornik je bil danes senator Lazar Anić (JNS) ki je v daljšem govoru podvrjel vso politiko vlade stvarni, a ostri kritiki. Baval se je zlasti z gospodarsko politiko vlade in naglasil, da je način likvidacije kmečkih dolgov popolnoma upropastil kmečki kredit. Z njegovim govorom je bila današnja seja ob 19.30 končana.

Jutri dopolne bo v načelni razpravi govoril še senator dr. Jovo Banjanin, nakar se bo po zaključni besedi poročevalca večine finančnega odbora takoj izvršilo načelno glasovanje o proračunu.

Posl. Lukačič okreval

Beograd, 19. marca. p. Poslanec v Av-gust Lukačič, ki si je nedavno zlomil no-gost, je toliko okreval, da je danes že mo-gel priti v Beograd. Kljub temu, da še zelo težko hođi, je v teku današnjega dne izvršil celo vrsto intervencij.

Velik uspeh učiteljskih pevcev v Beogradu

Beograd, 19. marca. p. Na Kolarčevi uni-verzi je bil nocoj koncert učiteljskega pev-skega zbora iz Ljubljane. Koncert je odlično uspel. Obisk je bil naravnost rekorden. Dvorana je bila zasedena do zadnjega ko-tička. Med drugimi so koncertu prisostvo-vali senatorji gg. dr. Zec, dr. Kramer, Pu-celj, narodni poslanci Ivan Prekoršček, Ru-dolf Pleškovič, Komani in drugi. Slovenske učitelje je v imenu jugoslovenskih naciona-listov pozdravil senator g. Pucelj.

Zasedanje čl. parlamenta zaključeno

Fraga, 19. marca. g. Z odlokom pred-sednika republike se je zaključilo zase-danje obeh zbornic. Novo parlamentarno zasedanje je bilo napovedano za 31. mar., ca.

Republikanci zopet zavzeli mesto Brihuego

General Miaja potiska Francove čete na fronti pri Guadalajari vedno bolj nazaj

Madrid, 19. marca. AA. Republikanske čete so večer popoldne pri Brihuegu na guadalajarski fronti ujele okrog 100 nacionalistov in zaplenile 60 tovornih avtomobilov, 6 topov, 20 strojnic in veliko število brzo-strelnih pušk. Vsi oddelki nacionalistov so se v neredu umaknili. Kmalu po 19. so vladne čete ponovno zavzele Brihuego, kjer si je uporniška severna vojska preuredila svoj glavni stan. Mesto je popolnoma razdejano. General Miaja in del njegovega generalnega štaba so se kasno ponoči vrnili z guadalajarske fronte.

Operacije v sektorju pri Brihuegu so se dopoldne nadaljevale. Kljub slabemu vremenu so republikanske čete v pretekli noči močno utrdile svoje novo zavzete položaje. Vsi vrhovi nad Tajuno v smeri proti severu so v rokah republikancev.

V Brihuegu sami so republikanci pričeli pregledovati vojni material, ki so ga zaplenili v ogromnih množinah. Uporniki so bili prisiljeni umakniti se v vsej naglici pred silnim napadom republikanskih čet.

Letalsko ministrstvo v Valenciji je izdalo komunikate, v katerem pravi, da je 15 republikanskih letal onemogočilo koncentracijo nacionalistov čez pri Brihuegu. Letala so odvrkla 360 bomb. Napadla so pa nasprotnike tudi s strojnimi in oddaljena 12.000 streliv. Druge eskadrilje skupno 45 napadnih in lovskih letal, so pozneje intervenirale v istem odseku. Iz teh letal je bilo oddanih skupno 25.000 strojniskih streliv.

Boj na madridski fronti

Madrid, 19. marca. AA. Borba, ki se je razvnela večeraj zjutraj okrog vseušiljskega okraja, je trajala ves dan. Republikanci so imeli nove uspehe v Casi del Campo, v bližini francoskega mostu. Sleherni uspeh na tem delu fronte zmanjšuje nevarnost, da bi uporniki kdaj obkolili Madrid. Večera je nacionalistično topništvo le ma-

lo obstreljevalo mesto. Granate niso povzročile večje škode pač pa je bil ubit nekaj civilist, trije drugi pa hudo ranjeni.

Iz Francovega tabora

Signeaza, 19. marca. AA. Na fronti pri Guadalajari so vladne čete izvršile celo vrsto napadov v smeri proti Tajuni in Badieji, pri katerih je nastopilo precejšnje število oddelkov, ki so bili ojačani z novim svežim vojaštvom. Ti napadi so doslej največje operacije, kar jih je bilo na guadalajarski fronti. Serija napadov se je pričela z akcijo motoriziranih oddelkov, zlasti brzih tankov in težkih motoriziranih strojnic. Vladne čete so skušale prebiti prve nacionalistične vrste, pa so bile odbite. Nacionalistično vrhovno poveljstvo je objavilo naslednji komunikat:

Na fronti 8. divizije smo v zaledu zavzeli nasprotnikove položaje na vrhu Marancu. Na bojišču je obležalo 44 republikancev. Večje število ljudi je bilo ujetih, zaplenili smo tudi znatno množino vojnega materiala. Na fronti pri Buenivisti smo odbili napad nasprotnika, ki je imel pri tem velike izgube. Na guadalajarski fronti smo odbili vse nasprotnikove napade. Na fronti madridske divizije so republikanci ekolušili že ob zori izvršiti napad na vseušiljski okraj ter zavzeti šolo za arhitekturo. Napad je bil odbit. Nad 300 republikancev je bilo ubitih. Na fronti ob Jarami se je že ob samem pričetku izjalovil večji republikanski napad. Nekaj republikancev je bilo ujetih.

Nizozemske represalije

Lizbona, 19. marca. AA. Nizozemska podmornica »T 16«, ki so jo doslej rabili za znanstvena raziskovanja morskimi globlin in ki je bila zadnje dni zasidrana v lizbonski luki, je prejela nalogo, da naj se pridruži nizozemski križarki »Javie« in skupno z njo osvobodijo obe nizozemski ladji, ki so ju zaplenili španski nacionalisti.

Beleške

Incidentič v senatu

Na četrtkovi seji senata je govoril tudi predsednik kluba senatorjev JNS inž. Daka Popović. O njegovem govoru poročata večerajšnji »Slovenec«:

»V začetku govora je izjavil, da so se sporazumeli muslimanski in slovenski klerikalci. Prišlo je do prerakanja med obema skupinama senatorjev in govorniku je vpadel v besedo senator Smodej: »Slovenska ljudska stranka smo se imenovali! Vljudnost zahteva, da imenujete stranko tako, kakor se zove!«

Oglasil se je Ivan Pucelj: »Zakaj se pa sramujete svojega pravega naziva. Pristna firma se ne sme sramovati svojega imena!«

V besedo je posegel dr. Uroš Krulj (JNS): »Vi ste kakor avstrijska Sušnikova stranka!«

Senatorju Krulju je odgovoril Smodej: »Lahko bi vas imenoval komunistično stranko, pa tega ne storim!«

V sejni dvorani je nastal nemir. Predsednik Mažuranič je napravil red in govornik je nadaljeval svoj govor ter napadal vladno politiko.

Program senatorskega Neodvisnega kluba

Kakor je znano, je skupina senatorjev osnovala svoj »Neodvisni klub«, katerega glavna naloga je, pripomoči članom do prave in ugodnosti, ki so dosegljive le s pomočjo parlamentarnega kluba. Na kako klubsko disciplino člani niso vezani. Zato je zbudilo pozornost, ko je v senatski proračunski razpravi nastopil klubov predsednik, senator Svetozar Tomić v imenu svojega kluba Rekel je med drugim:

»Z oziroma na to, da je naš klub nov in sestavljen iz senatorjev, ki so prej pripadali raznim skupinam, izjavljam, da stojimo člani Neodvisnega kluba senatorjev nemojamo na stališču narodnega in državnega edinstva in da bomo v tem pravcu delali, kakor nam to predpisujejo tudi statuti. Mi smo unitaristi.«

Nadaljnji misli je iznašal senator Tomić zopet samo v lastnem imenu. Med drugim je izjavil, da za njega hrvatsko vprašanje sploh ne obstoji. Z aktom dne 1. decembra 1918 so bila vsa ta vprašanja že rešena.

Od Slovencev sta v Neodvisnem klubu gg. dr. Marušič in dr. Ploj.

Zagrebski pribičevci o beograskem afrontu

Poročali smo, da se je v Beogradu sestavil nekak novi glavni odbor bvlše SDS ter izdal proglas na sedanje in bivše pristaje stranke, naj se vrnejo na stari strankin program in ostreje dr. Mačkovega varuštva. V četrtak je izšla »Nova riječ«, glasilo zagrebskega vodstva SDS. List se seveda bavi tudi z beograskim proglasom in priznava, da se je v Beogradu res omoval odbor strankinih pristajev, ki pa se po krivic izdaja za glavni odbor stranke. Pravi, da tvorijo odbor štirje člani, ki so se bili svojecano pridružili SDS le zaradi tega, ker so upali z njeno pomočjo doseči cilje, katerih s pomočjo srbijanskih strank niso mogli doseči. Njihove akcije zato ni resno jemati in je že v naprej obsojena na popoln fiasco.

Kljub tej sodbi pa »Nova riječ« v nadaljnjih izjavah obirno utemeljuje upravičenost sedanje politike SDS in dokazuje, da se stranka niti pod Svetozarjem Pribičevićem, niti po njegovi smrti ni izneverila svojemu programu. Iz tega dokazovanja bi se dalo sklepati, da zagrebsko vodstvo vendarle ni tako popolnoma prepričano, da bi strankini pristaji akcije beograskih fronderjev že v naprej odklonili kot nerese.

Izgovor dr. Mačka za pot v inozemstvo

Ko se je izvečelo, da namerava dr. Maček odpotovati v Avstrijo, so listi poročali, da hoče poklicati nekatere dunajske zdravniške specialiste. Zagrebska »Nova riječ« zatrjuje sedaj, da je do te mistifikacije prišlo popolnoma slučajno. Ko je odposlanec dr. Mačka zahteval na policijski potni list, je v predloženi mu uradni formular v rubriko o namenu potovanja napisal, da želi dr. Maček potovati na Dunaj »zaradi zdravljenja«. V resnici pa je bil že od vsega početka glavni cilj Mačka, ve pti, da bi se sestal z dr. Krnjevičem, s katerim se že polnih sedem let nista videla.

Obšinske tehtnice niso gospodarska podjetja

Mnoge občine imajo svoje javne tehtnice in pobirajo za tehtanje posebne pristojbine. Navadno so te pristojbine višje, kakor pa bi bile potrebne samo za vzdrževanje tehtnice. Zato so davčne oblasti ponekod take tehtnice začele obravnavati kot gospodarska podjetja in so jih obdavčile s pridobnino. Finančno ministrstvo je sedaj izdalo tolmachenje, da služijo občinske tehtnice splošnim interesom in da občine z njimi izvršujejo del svojih javnopravnih funkcij. Zato se take tehtnice ne smejo obdavčiti. Ako so pristojbine višje, kakor bi bile potrebne samo za vzdrževanje tehtnice, je ta višek smatrati za občinske davčine.

Reorganizacija angleške fašistične stranke

Kakor poročajo londonski listi, je bila v terek v Londonu seja vodstva angleške fašistične stranke. Vodja stranke sir Oswald Mosley je na seji sporočil, da bo izvršil popolno reorganizacijo stranke. Deloma je, že deloma pa bo še zamenjal vse važnejše strankine funkcije. Uvedel bo tudi poseben strankin davek, ker je doslej žrtvoval devet desetih svojih zasebnih dohodkov za stranko, a v bodoče tega ne zmore več, pa bi bilo povrh tudi premalo.

Bolgarija, Grčija in Rumunija

Rim, 19. marca. o. Po informacijah iz političnih krogov se pričakuje v najkrajšem času podpis prijateljske pogodbe med Bolgarijo in Rumunijo ter Bolgarijo in Grčijo. Ta dva pakta bosta sklenjena še letos in bosta slična paktu, ki je bil sklenjen med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Strašna katastrofa v ameriški šoli

Nad 700 otrok postalo žrtev eksplozije parnega kotla in poznejšega požara

London, 19. marca. a. Vse Zedinjene države so danes pod vtisom strahovite katastrofe, ki se je pripetila v šoli v Taylorju v državi Teksas. Nad 700 otrok je namreč postalo žrtev usodne eksplozije parnega kotla za centralno kurjavo in nato sledečega požara.

Vas Taylor leži blizu New Londona. Šola je bila ena izmed najmodernejših v Zedinjenih državah. V bližini vasi so bogati petrolejski vrelci. V šoli je bilo okoli 1500 gojencev, večinoma delavskih in uradniških otrok.

Sredi ponka je nenadoma eksplodiral parni kotel za centralno kurjavo. Eksplozija je bila tako silna, da je vrigo do 50 kg težke kose cementa do 400 m daleč. Po eksploziji je nastal še požar, ki je uničil velik del mogočne stavbe in zahteval še nove žrtve. Vsi gojenci, ki so k sreči ostali pri življenju, so dobili le ali manj nevarne opekline.

Prvotnim poročilom, da je zaradi usodne eksplozije izgubilo življenje 300 do 400 otrok, so sledile kmalu še strašnejše vesti, ki pa istokot še niso točne. Nad 700 učenec so potegnili dosežaj izpod razvalin šole. Postali so deloma žrtev eksplozije deloma požara. Največ otrok je bilo ubitih od drobec kamena in opeke, mnogi so se zadušili v pari, mnogi pa so zgoreli. Trupla so tako iznakažena, da jih sploh ni mogoče identificirati.

Na kraju katastrofe se odigravajo pretresljivi prizori. Solo oblegajo očete in matere, nestrpo pričakujoč, da najdejo

vsaj enega izmed svojcev živega. Vse bega kakor brez uma naokrog. Marsikdo je izgubil tri in celo štiri otroke. Požar, ki je nastal po eksploziji, je otrokom preprečil sicerhi beg iz poslojpa. Razdejane so tudi vse železne konstrukcije, uničena je vsa šolska oprema.

Vlada je organizirala širokoptezno reševalno akcijo. Iz New Londona so prihleteli vsi razpoložljivi zdravilniki z avtomobili na pomoč, zdravila pa so bila poslana z letali. Trupcela otrok so prevažali z avtomobili na pokopališča, ranjenici pa so bili poslani takoj v bližnje bolnišnice. Vse ceste, ki vodijo iz New Londona v Taylor, so zatrpane z avtomobili in mrtvaškimi vozovi, tako da je promet malone zastal. Moečn oddelke nacionalne garde skrbi za mir in red ter pomaga pri prekopavanju ruševin. Ponoči razsvetljejuje pogorišče veliki reflektorji. Poteklo bo še najmanj 10 ur, predno bodo vse ruševine temeljito prekopane. Šele tedaj bo tudi končno mogoče dognati, koliko žrtev je prav za prav zahtevala katastrofa.

Vse bolnice v bližini so polne ranjenecov, cerkve in deloma tudi trgovski lokali pa so izpremenjeni v mrtvašnice. Razburjenje prebivalstva je nepopisno.

68 učiteljev in učiteljic med žrtvami

New York, 19. marca. a. Med žrtvami katastrofe v Taylorju pri New Londonu je tudi 68 učiteljev in učiteljic. Večina izmed njih se je ponesečila pri reševanju otrok.

Ali so Bunjevci Hrvati ali Srbi

Ze parkat smo imeli priliko opozoriti na borbo, ki se vrši okrog baških Bunjevcev. Hrvati jih štejejo za Hrvate, Srbi pa bi jih radi imeli za Srbe. Bunjevci sami so se imeli in se še imajo predvsem za Bunjevce. O njihovi pripadnosti Srbom ali Hrvatom je bilo govora tudi pri načelni proračunski razpravi v senatu. Govornik vladnega kluba senator Dragoslav Djordjevič, o katerem smo že večeraj poročali, da se je izrekel proti federalizmu in za unitarizem, je za osnovo državne politike postavil »načelo jugoslovenskega narodnega bratstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Citiral je pri tem neko bunjevsko narodno pesem, ki govori o bratstvu Srbov in Hrvatov. Senator dr. Andjeljnovič mu je vpadel v besedo z vprašanjem:

»Ali so Bunjevci Hrvati?«

Senator Djordjevič: »Oni pravijo, da je kraljevič Marko bil njihov in da je car Dušan bil Bunjevec.«

Dr. Andjeljnovič: »Povejte, ali imate Bunjevce za Srbe ali Hrvate?«

Djordjevič: Veliki škof štrcamajer je rekel: Naj bo proklet vsak, kdor hoče Bunjevce ločiti od Srbov.«

Andjeljnovič: »Torej Bunjevci so po vašem Srbi? Povejte vendar, da bomo vsaj vedeli.«

Predsednik senata dr. Mažuranič je pozval dr. Andjeljnoviča, naj ne vpadva v besedo govorniku. Na ta način je predčasno zaključil zanimivo diskusijo, tako da je ostalo še dalje nerešeno vprašanje, kaj so pravzaprav Bunjevci, o čemer se ravno zadnji čas vodi tako živahna polemika med srbskimi in hrvatskimi listi.

Tri smrtne žrtve železniške nesreče

Sarajevo, 19. marca. o. Na železniški progi Sarajevo—Višegrad se je pripetila davi v nekem predoru železniška nesreča, ki je zahtevala tri človeške žrtve.

Davi ob 9. so se odpeljali z motorno drezino tehniški uradnik Gmaz, šofer drezine Kulenović in orožniški poročnik Danilo Basta proti Mušičem. Bili so že eno uro na poti in zavili v predor št. 88. Z nasprotno strani je tedaj pridrvel v predor potniški vlak iz Beograda. Sredi tunela se je zaletel v drezino in jo popolnoma razdejalo.

Šele izven predora je vlakovojza opazil ogrožje drezine, ki je obviselo na železniškem stroju. Nemudoma je ustavil vlak in nekaj železničarjev je pohitel nazaj v predor, kjer se jim je mudil strahšan prizor. Kulenovičovo truplo je bilo vse zmečkano. Gmaz in Basta pa sta bila smrtno nevarno ranjena. Oba so nemudoma odpeljali v Sarajevo. Gmaz je že med potjo podlegel poškodbam, Basta pa je umrl kmalu po prihodu v sarajevsko bolnišnico.

Čolak-Antić v Pešti

Budimpešta, 19. marca. b. Semkaj je pripel maršal jugoslovenskega kraljevskega dvora general Čolak-Antić. Uradno se zatrjuje, da je njegov obisk povsem zasebnega značaja. Zanima se, da bi bil imel general Čolak-Antić politične razgovore z madžarskimi državniki in politiki. Še posebej se demantira vest nekkih tujih listov, da je maršal jugoslovenskega dvora prišel v Pešto zato, da pripravi vse potrebno za skorajšnji sestanek madžarskega regenta Horthyja s knezom-namestnikom Pavlom.

Splošno pomirjenje v Franciji

Pariz, 19. marca. b. Ze večeraj, še bolj pa danes, se opaža v Parizu naraščajoče pomirjenje, ki ga tragični dogodki v Clichyju niso mogli zaustaviti. Splošno se priznava, da je položaj Blumove vlade slej ko prej neomajjan in da je trdnost sedanje vladne koalicije nedotaknjena. V političnih krogih še posebno zanikajo govornice, da se je v zadnjem času pojavilo ostro nasprotje med socialistično in komunistično stranko. Pomirjenje razpaljenih političnih strasti potrjuje v prvi vrsti izredno miren potek večerajšnje stavke, ki je zajela okoli dva milijona delavcev, ne da bi se bila zaradi tega disciplina delavstva niti najmanj kršila.

Pomorska pogajanja prekinjena

London, 19. marca. b. Pomorska pogajanja, ki jih je vodila v zadnjem času angleška vlada, so bila večeraj preložena na nedoločen čas. Začela so se pred nekaj tedni z namenom, da bi se dosegla kvalitativna omejitev pomorskega oboroževanja. Dva vzroka se v glavnem navajata za preložitve tekočih pogajanj: na eni strani odloč britanskega zastopnika Craigiea na zasebno potovanje v Zedinjene države, na drugi strani pa dejstvo, da so ostala brezuspešna tudi pogajanja med Anglijo in Rusijo, ki so se vodila vzporedno s pogajanjmi med Anglijo in Nemčijo.

Gospodarstvo

Borze

19. marca
Ljubljanska borza danes zaradi praznika ni poslovala. Na zagrebski borzi so se v privatnem kliringu nekoliko okrepili avstrijski šilinki, ki so bili zaključeni po 7,9750. Angleški funti so se trgovali po 248, grški boni pa po 31,50. Nemški klirinski čeki pa so za malenkost popustili in so bili zaključeni po 11,94 odnosno za 15. april po 11,90 in za maj po 12,03.

Na zagrebskem efektivnem tržišču je bila tendenca slabjša. Volna škoda je nekoliko popustila in je notirala 419 — 420 (v Beogradu je bil promet po 420—421) Zaključki pa so bili v 7% Blairovemu posojilu naprej po 85, pozneje po 89, ob sklepu borznega sestanka pa se je mudilo blago po 87 (v Beogradu je bil promet po 87,50); 8% Blairovo posojilo je bilo zaključeno po 96 4/5 agrarne obveznice pa po 53. Promet je bil še v delnicah Sečerane Osijek po 200 in delnicah Dubrovačke po 850 in v delnicah Osječke ljevaonice po 165.

Devize

Beograd. London 213.51 — 215.57, Pariz 200.81 — 202.25, Newyork 4344.76 — 4381.07, Curih 996.45 — 1003.52, Milan 229.64 — 232.57, Praga 152.54 — 153.64, Amsterdam 2393.15 — 2407.75, Berlin 1759.03 — 1772.91, Bruselj 736.94 — 742.61, Varšava 827.73 — 834.23.

Curih. Beograd 10, Pariz 20.1550, London 21.423, Newyork 439.125, Bruselj 73.95, Milan 23.12, Amsterdam 240.05, Berlin 176.60, Dunaj 80.50, Stockholm 110.65, Praga 16.31, Varšava 83.10.

Efektii

Zagreb. Državne vrednote: Volna škoda 419 — 420, za marc 417 — 420, 4% agrarne 53 — 55, 6% begluške 72 — 74, 7% invest. 88.50 den. 7% Državna hipotekarna banka 100 — 103, 7% Blair 85 — 87, 8% Blair 95 — 96.50; delnice: Narodna banka 7325 den., PAB 217 — 221, Sečerana Osijek 200 — 205, Trboveljska 270 — 295, Dubrovačka 320 — 360, Jadranska 400 den., Oceania 300 den., Osječka ljevaonica 160 — 170, Gutmann 40 den.

Beograd. Volna škoda 420 — 421 (420 — 421), 6% begluške 77 — 78, 6% dalm. agrarne 74 — 76, 7% invest. 89 — 90, 7% stabiliz. 88.50 — 89, 7% Drž. hip. banka 100 — 101, 7% Blair 87.25 — 88 (87.50), 8% Blair 95 — 97.50, Narodna banka 7330 — 7400 (7300 — 7350), PAB 218 bl.

Blagovna tržišča ZITO

+ Novosadska blagovna borza (19. t. m.). Tendence čvrsta. Pšenica: (78 kg): baška sremška 161 — 163 slavonska 161 — 163 baška 159 — 163, baška, potiska 167 — 169. Oves: baški, sremški, elav. 107.50 — 110. Rž: baška 137.50 — 140 Koruza: baška in sremka 84 — 85, banatska 83 — 84 sremška sušena par. Indija 92 — 94 Moka: baška in banatska »0rg« in »0rg« 245 — 255. »2« 225 — 230; »3« 205 — 215; »6« 180 — 190; »7« 150 — 160, »8« 102.50 — 107.50. Otrobi: baški banatski 84 — 88, Fižol: baški beli brez vreče 240 — 245.

Vremenska napoved

Zemunska: Prevladovalo bo oblačno, ponekod deževno vreme v zapadnih in severnih krajih države. Temperatura se bo še bolj dvignila. Zagrebška: Nestalno in deževno vreme.

Angleški korak v Rimu

Angleška vlada je zahtevala od Italije pojasnila, zakaj še vedno pošilja pomoč Francovi vladi

Rim, 19. marca. b. Večera popoldne je bil v zunanjem ministrstvu sprejet angleški poslanik pri Kvirinahu, ki je po naročilu svoje vlade želel zvedeti, kaj je z italijanskim pošiljanjem prostovoljcev v Španijo, ki po zanesljivih poročilih ni prenehalo niti po sporazumu glede prepovedi nadaljnega pošiljanja pomoči eni ali drugi španski stranki. Na opozorilo, da so Italijani izkrcali svoje prostovoljce v Cadizu tudi po uveljavljenju zadevnega embarga, na katerega je pristala tudi Italija, je zunanji minister prof. Ciano odgovoril angleškemu zunanjemu ministru, da so nastopili ti prostovoljci svojo pot v Španijo dober mesec pred uveljavljenjem prepovedi nadaljnega pošiljanja prostovoljnih čet. Angleški poslanik je nato v prijateljski obliki prosil italijanskega zunanjega ministra za pojasnilo, kako je bilo mogoče, da je pot teh prostovoljcev v Španijo trajala toliko časa. V diplomatskih krogih poudarjajo, da ni angleški poslanik vložil pri italijanski vladi nobenega formalnega protesta, temveč se je na željo svoje vlade hotel samo informirati, in to v povsem prijateljski obliki, kaj je s to zadevo.

officea izkrcani italijanski prostovoljci na španskih tleh še 5. marca, torej že po sporazumu o ustavitvi nadaljnega pošiljanja tujih prostovoljcev v Španijo. V spodnji zbornici je dala ta Edenova izjava povod za raznovrstne komentarje poslancev, ki so v splošnem zagovarjali tezo da se mora z italijansko krsitvijo takoj pečati tudi londonski odbor o nevmesavanju, ker predstavlja italijansko postopanje prvi očiten primer kršitve prevzetih obveznosti in formalno danih italijanskih obljub. Iz poučenega vira se meil tem doznava, da tudi angleška vlada z vsro rečnostjo proučuje to zadevo.

Nova napetost med Anglijo in Italijo

London, 19. marca. b. Politična javnost z zanimanjem zasleduje polemiko, ki se je razvila v zadnjem času med italijanskim in angleškim časopisjem zaradi povečane italijanske propagande na bližnjem vzhodu in v sredozemskem bazenu sploh. Opaža se zaradi tega močna ohladitev italijansko-angleških odnosov, kar prihaja za sedaj do izraza predvsem v pritokih in izpadih angleškega časopisja proti načinu italijanskega političnega in diplomatskega manevriranja v zvezi z Mussolinijevim potovanjem po Libiji. Tudi v uradnih krogih danes potrjujejo, da je nastopila med Rimom in Londonom nova napetost, ki je deloma v zvezi tudi z italijanskim postopanjem v Španiji.

Edenova izjava

v spodnji zbornici

London, 19. marca. b. Veliko pozornost v tukajšnjih diplomatskih krogih je zbudila večerajšnja Edenova izjava v spodnji zbornici, da so bili po informacijah Foreign

Schuschnigg v Pešti

Politični razgovori avstrijskega kancelarja z Daranyijem in Kanyo

Budimpešta, 19. marca. g. Prvi del današnjih razgovorov avstrijskega zveznega kancelarja dr. Schuschnigga s predsednikom vlade Daranyijem in zunanjim ministrom Kanyo se je nanašal na izmenjavo stališč o gospodarskih vprašanjih. Dr. Schuschnigg je nato konferiral tudi z industrijskim ministrom Bornemisom, finančnim ministrom Fabinyjem in državnim podtajnikom pri kmetijskem ministrstvu Marschallom, nakar je bil v avdenci pri Horthyju.

Popoldne se je avstrijski zvezni kancelar ponovno sestal z ministrskim predsednikom Daranyijem in zunanjim ministrom Kanyo. Po sestanku so se vsi trije odpeljali v avstrijsko poslaništvo, kjer jim je poslanik priredil dine. Ob 17. se je avstrijski kancelar z letalom spet vrnil na Dunaj.

Informativni nameni sestanka

Dunaj, 19. marca. b. Opaža se, da presojati potovanja avstrijskega kancelarja doktorja Schuschnigga v Budimpešto ni v vseh avstrijskih krogih enaka. Dočim uradno zatrjujejo da pomeni Schuschniggov poseet v madžarski prestolnici le formalno in vljudnostno gesto avstrijskega kancelarja nasproti madžarski vladi, so v dunajskih informiranih političnih krogih mnenja, da sleduje dr. Schuschnigg s svojim selanjem obiskom predvsem informativne namene, ki so v prvi vrsti v zvezi s poročili srednjeevropskih vprašanj. Na Dunaju si namreč že nekaj časa niso povsem na jasnem, kakšno stališče zavzema uradna Madžarska nasproti tretjemu rajhu, posebno še po poslednjih skušnjah. Razen tega je sedanjih avstrijski vladi veliko do tega, da izve za mnenje odgovornih madžarskih krogov glede morebitne restavracije monarhije v Avstriji.

Pri vsem tem nekam čudno zveni, ako sedaj avstrijsko časopisje obtožuje inozemstvo, da se spuščva v senzacionalne kombinacije o verjetni spremembi avstrijskega zunanepolitičnega kurza das je te svoje hipoteze postavljalo baš na osnovi precej spremenjenega pisanja avstrijskih listov sa-

Nov protest abesinskega cesarja

London, 19. marca. b. Abesinski cesar je poslal taništvo DN novo protestno noto, v kateri z vsro ostroostjo nastopa proti italijanskemu postopanju v Abesiniji z domačim prebivalstvom in navaja v tej zvezi posebno usmrtilitev svojega zeta ras. Deste, neredi in poboje po atentatu na podkralja Grazianija ter »sistematično pobijanje prebivalstva Abesinijer, kakor se izvaja v zadnjem času.

Za velikonočne dneve

ko se, kakor v naravi tako tudi v človeku spet zbudi sila in želja po prerojenju in obnovi vsega, kar je človeku za življenje in njegov dobrobit nujno potrebno. Je naravno, da se s tem v zvezi poveča trgovski promet.

Pojačanje kupčij in povečanje dnevnega prometa moderni trgovci prav v velikonočnih dneh odločno pospešujejo z oglaševanjem v »Jutru«, v katerem se predstavljajo kupnomočnemu občinstvu, mu prijazno svetujejo in priporočajo svoje trdke ter mu hvalevredno razlagajo prednosti vsakodnevnih potrebščin.

Priporočamo, da se tem modernim trgovcem, nosilcem našega narodnega gospodarstva, pridružijo še vsi oni pridobitniki, katerih uspešno trgovanje je odvisno od dotoka novih potrošnikov, da v velikonočnih dneh tudi sami z oglaševanjem pripomorejo do močne pozitivne trgovskega prometa.

„Jutro“ s svojo veliko publikacijsko silo je za vsakogar, ki mora svojo trdke seznanjati s kupujočim občinstvom, neobhodno potrebno in nenadkriljivo uspešno reklamno sredstvo.

Domače vesti

*** Pred velikim Obrtniškim taborom v Ljutomeru.** V nedeljo 4. aprila se bo v Ljutomeru vršila redna letna skupščina Zveze obrtnih društev dravske banovine, združena z velikim obrtniškim taborom vsega slovenskega obrtništva, ki bo manifestiralo za svoje nacionalne in stanovske težnje. Tabor se bo vršil v okviru slavnosti, ki jih priredi Trgovsko-obrtno društvo v Ljutomeru o priliki svoje 30.letnice. Prireditelj so na odločujočih mestih izposlovali 50odstotne popuste na železnice, preskrbljeno pa je tudi za ceneno prehrano in prenočišče, da bo tudi širšim krogom obrtništva iz oddaljenih krajev mogoče prisostvovati tej pomembni stanovski manifestaciji. Zveza obrtnih društev bo izdala posebne železne znake, katerih lastniki bodo uživali vse ugodnosti.

*** Ispit za pooblaščenega inženjerja je položil pri ministrstvu za gradbe g. inž. Igor Lončar iz Kranja.** Čestitamo!

1-2
ARTIN DRAGÉES
DOBRA PREBAVA JE POL ZDRAVJA!

Lahko, normalno izpraznjenje pri zapeki, lenivosti črevesja Vam omogočajo
ARTIN — DRAŽEJE DR. WANDERA
Dobivajo se v vseh lekarnah v skaticah po 12 dražej Din 8.— in v vrečkah po 2 dražej Din 1.50.
Ogl. reg. pod S. Br. 7734/34

*** Za uvedbo novega voznega reda na avtobusni progi Gornja Radgona - Maribor.** Iz Gornje Radgone smo prejeli: Avtobusno podjetje Lininger iz Maribora namerava uvesti 1. aprila na dosedanjih progih Maribor - Sv. Lenart - Sv. Trojica - Ivanjci - Gornja Radgona in obratno tudi redne nedeljske vožnje po voznem redu, ki je veljal doslej za delavnicke. Vozni red, ki velja za delovne dni, pa ni prikladen za praznike in nedelje, ker odhaja avtobus iz Maribora že ob 15.40, tako da potnik najlepši čas popoldneva zamudi na vožnji. Dosedanji voznik red je prikladen samo za zimo, med tem ko bi prav lahko odhajal avtobus iz Maribora prolet ob delavniških namestih ob 15.40 nekaj kasneje, recimo ob 17. ali celo 17.30 in prihajal v Gornjo Radgono okrog 19., kar bi bilo še vedno okroglo dve uri pred večernim vlakom, ki prihaja šele nekaj minut pred 21. Obmejno prebivalstvo, ki se poslužuje avtobusne vožnje ob delovnih dneh, ima navadno od dopoldanskih urah opravka pri raznih uradnih, razne potrebščin, ki jih dobi v Mariboru ceneje kakor na deželi, pa si lahko nabavljajo šele v popoldanskem času. Ta čas je glede na to, da so trgovine zaprte do 14 ali celo 15., avtobus pa odhaja iz Maribora že ob 15.40, zelo pičlo odmerjen. S spremembo odhodnega časa iz Maribora na poznejši čas bi bilo vsem zelo ustrezno. Nedeljski voznik red bi bil prav lahko znatno spremenjen od voznega reda delavnikov. Železi bi bilo, da bi odhajal avtobus iz Radencev, odnosno Gornje Radgone okrog 6. zjutraj, med tem ko naj bi se iz Maribora vračal zvečer okrog 19. ali pa celo po prihodu večernega koroškega vlaka, ki prihaja v Maribor okrog 20. Vožnje z avtobusom bi se pri tej spremembi prav gotovo v velikem številu posluževali sportniki, turisti in ljubitelji zelenega Pohorja. Železi bi tudi bilo, da avtobusna podjetja uvedejo za te nedeljske vožnje znižane cene.

*** Tiskarski skrat, to vam je tič, da ga nima para!** Če le more, se vtihtapi zdej v uvodnik, pa spet v druge rubrike. Zdej zamena vrste, izpušča po cele stavke, pa spet zmeša besede pojme tako, da je težko uganiti, kaj se skriva za njegovo neugnano hudomušnostjo. Zaman si resorni uredniki kratko nad njim živce, zastoj so še skrbneje napori, površni skrat najde še manjšo luknjo, da se pretihotapi v stolpcih. Venomer mu stopa korektor na prste in ko si že skoraj uverjen, da bodo prišle vrstice čim popolnejše med svet — glej ga spaka, že je spet s prismojeno betico in zmešano roko zašaril med vrste. Med drugimi pogreškami je v večeršnjem članku »S pesmijo in ljubeznijo v pomlad, v življenje zamešal in požri vrstico in se stavek glasi pravilno: Zakrknjeni, petični samci, ki vas še ni doletela čast občutnega prispevka za povzdigo naroda, kakor nekje v deželi oranz, Tivoli je zdaj kraj, kjer lahko zasadiš kralce in flagrantni itd... Prav tako je v večeršnjem članku »Frški lingvisti, tiskarski skrat izpustil vrsto in tako pokvaril stavek, ki se glasi pravilno: ... polemično havi s spisom praškega nemškega slavista K. Bittnerja »Deutsche und Tschechen. Zur Geistesgeschichte des böhmischen Raumes«. V članku iz naše prvodne književnosti je zmalčen stavek o Zamanovem »Polkovniku Švecu«, ki se glasi pravilno: »Legionarstvo je izraz korenite zavesti in poštovanosti; njegov osrednji literarni problem je problem črte, ki je sploh osrednji problem socialnega in kulturnega napredka.«

*** Tovarna JOS. REICH sprejema mehko** »Srebrno« blago v najlepšo izdelavo. 3

*** »Življenje in svet« priobči v ponedeljski številki naslednje prispevke:** Človek se nima dokončne oblike (Ko je imel človek še rep. — Skirge in »Nove pridobitve« človeškega telesa). Štefan Dolšak (pripovedna proza Ivana Podržaja). »En mav čez izaro, en mav čez gmajnice« (potopis dr. Antona Debeljaka). Velika noč v Ukrajini. Trije mušketirji (A. Dumas, z Nörretrandersovimi ilustracijami). Sovjetija proti neotesnosti. — Tilen Epih, Iz sodobne lirike. Antibarbarus št. 2 (St. Bunc). Niponski pregovori. Iz praktične medicine. Praktične novote. Uganka. Šah. Med tekstom so številne ilustracije. Zahtevajte povsod ponedeljsko »Jutro« z obzornikom »Življenje in svet«.

*** Da ne bo zamenjave.** Dne 12. t. m. smo objavili članek »Breljsko pismo«, v katerem je tudi odstavek, ki govori o tem, da se je pri ljudeh zgledil neki obrtnik zaradi napeljav hišnih elektrovdov in zdravej, da dobe elektriko tisti, ki bodo z njim sklenili kupčijo. Na prošnjo izjavljamo, da pod tem obrtnikom ni bilo mišljeno elektrovdno podjetje Gabriel Oblak v Doljem Logatcu.

*** Rano grmenje in toča.** V ponedeljek 15. t. m. se je nad celoto Slovenskih goric močno stemnilo. Nekajkrat je močno zagrmeo, nato pa se je v vili v pasu Plitvički vrh - Črešnjenci - Jančev vrh ploha, med katero je padala tudi toča, ki pa v rani pomladi ni povzročila občutnejše škode.

*** Največja svetovna postaja za televizijo.** Francosko pošto ministristvo je sklenilo pogodbo s pariško tvrdko »Le Matériel Phonique« za ureditev največje postaje za televizijo, kakršno si je mogel doslej sploh kdo misliti. Postaja bo urejena na področju Eiffelovega stolpa in bo v pogonu vse čas letošnje pariške svetovne razstave. Maksimalna energija toka oddajalca bo znašala do 30 kw, antena sprejemnika pa bo nameščena na vrhu Eiffelovega stolpa in bo spojena z oddajalcem na dolžino 400 m. V postopju za radio na pariški razstavi bo nameščen eden studio televizijske postaje, drugi studio pa bo v postopju postnega ministristva... Postaja bo oddajala in sprejemala tudi slike in bo omogočena kontrola prenesenih slik pri vseh stopnjah prenosa od studia do antene. Tako bo postal Eiffelov stolp spet svetovni čudež. Med pariško razstavo leta 1889 si je to ime zaslužil zaradi svoje konstrukcije. Pozneje leta 1916 je sprejel po radio-telefonski poti govore iz Amerike, med letošnjo svetovno razstavo pa si bo spet zaslužil svoje ime s svojo televizijsko postajo. Tvrdka »Le Matériel Phonique« je francoska posestina našega društva »Jugoslovensko Standard Electric Company a. d. Beograd.

Za ne dobimo no. narejenih praskov zahtevali bomo vedno in izrecno prav: Adria

*** Nove železniške olajšave v Avstriji.** Avstrijske železnice so uvedle pri vožnji nove popuste po 40, 60 in 80 odstotkov, kar se ravna po razdalji proge na 50, 100 ali 150 km. Če pa se turist vozi nazaj po isti progi, dobi ne glede na dolžino proge popust 80 odstotkov. Vozovnice naj shranjuje do konca potovanja, po sedemdnevnem bivanju v Avstriji pa imajo vsi obiskovalci pravico do 30 odstotne vozne olajšave na vseh avstrijskih železnicah. Te nove olajšave veljajo od 1. aprila do 31. decembra 1937. Informacije se dobe v vseh »Putnikovi« uradnih in v Avstrijskem turističnem uradu v Beogradu.

*** Roparski umor v Varaždinu.** Upokojenega majorja Ivana Kovačiča so našli mrtvega, vsega razmesarjenega, v njegovem stanovanju. Našla ga je policija, katero so bili soedje obvestili, da majorja Kovačiča že več dni ni bilo na izpregled. Ivan Kovačič je bil generalštabni major nekdanje avstrijske vojske. Med vojno je bil prikladen avstrijski okupacijski oblasti za Srbijo in je služboval kot vodja muzeja in znanstvenega inštituta v Beogradu. Po njegovih zaslugi so bile naši državi ohranjene mnoge dragoceneosti beogradskega muzeja. Avstrijske oblasti so majorja Kovačiča obtoževale, da je neke dragocene predmete iz muzeja skrjal ali pa razdelil svojim srbskim prijateljem. Po dolgotrajni preiskavi je bil major Kovačič oproščen, upokojuje pa so ga še avstrijske oblasti. Ivan Kovačič je bil ves posvečen znanstvenemu delu. Mnogo se je bavil z umetnostno zgodovino in botaniko, govoril in pisal je vse slovanske jezike, znal pa je poleg nemščine tudi

perfektno latinski, francoski in italijanski jezik. V zadnjih letih je poslal čudak in ni trpel v svojem domu nobenega tujega človeka. Posebno nezaupljiv je bil do žensk. Sam je pospravil svoj dom in urejal svoj vrt, v katerem je gojil najrazličnejše vrste vrtnic. V svojem domu je imel tudi celo krdečo mačk. Neznani razbojnik so vdrli v njegovo hišo, meneč, da ima moč mnogo denarja. V hiši je bilo vse razmetano, umorjen major pa je ležal na tleh sobe, katero si je bil uredil za raziskavanje rastlin. V vsej hiši niso policijski organi našli niti pare.

*** Zdravniška bolnica za dravsko banovino** v Ljubljani skicuje svoje letno skupščino za nedeljo 21. t. m. v kletni dvorani hotela Miklič ob pol 9. dopoldne.

*** Vozna olajšava.** Dovoljena je potovična vozna na državnih železnicah udeležencem občnega zbora društva organizator in organiziranih glasbenikov za Slovenijo s Prekmurjem 19. aprila v Celju; popust velja od 19. in 20. aprila.

Iz Ljubljane

u— Razstava bolgarskega slikarja Franceliskega uživa splošne simpatije obiskovalcev in je prav, da si jo ogledajo v čim večjem številu tako ljubitelji akvarelne umetnosti kakor oboževalci planin. Mogočno Rilsko gorovje z vrhom Musalo je našlo v Franceliskem najvernejšega interpretata. Razstava je odprta tudi v večernih urah in je tako obisk vsakomur omogočen.

u— Dalmatinski velikonočni oratorij, tako lahko po vsej pravici imenujemo Papandopolovo delo »Trpljenje Jezusa«, ki ga je napisal na podlagi splitskega ljudskega cerkvenega petja. V tem oratoriju nastopajo solisti in sicer evangelist (tenor), Jezus (tenor) ter dvorjanik (bas). Moški zbor poje odnosno predstavlja kristjane, žide, vojake škofa in dvorjanike ter sluge škofa in farizeja. Melodija in tekst je izvorno naroden. To delo izvaja splitski moški zbor »Zvonimire pod vodstvom svojega dirigenta Borisa Papandopula v sredo, 24. t. m. ob 20. v veliki filharmonični dvorani. Prodaja vstopnic v Matici knjižarni.

u— Vodja folklornega inštituta Glasbene Maticе ljubljanske g. France Marolt priredi ciklus javnih predavanj o delu za narodno folkloro. Prvo predavanje bo prihodnji torek ob 20. v mali filharmonični dvorani.

u— Na produkciji državnega konservatorija, ki bo v ponedeljek 22. t. m. ob 18.15 v veliki filharmonični dvorani, nastopijo gojenici solopevskega oddelka iz šole prof. Wistinghausena in Trostlove, dalje klavirski učenci šole g. prof. Vogelnikove, violinski učenci prof. Slajsa in Staniča ter učenci instrumentalnega oddelka, čelo šole Leskovic, odnosno Müllerja in flavta šola Slavka Korošca. Ob sklepu nastopi zborovska šola drž. konservatorija pod vodstvom kapelnika dr. Svare. Zborovska šola ima 80 gojencev iz vrst naših rednih konservatoristov in bo to njen prvi javni nastop. Točen spored se dobi za 3 Din v knjižarni Glasbene Maticе in velja obenem kot vetopnica v dvorano.

u— Protituberkulozna Zveza v Ljubljani bo imela svojo 6. redno letno skupščino v nedeljo 21. t. m. ob 10. dopoldne v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev z običajnim dnevnim redom. Zanimivi bodo referati g. primarja dr. Roberta Neubauerja o delovanju protituberkuloznih disperizerjev v dravski banovini ter g. primarja dr. Minafa Franca o problemu kostne (osteoriikularne) tuberkuloze v dravski banovini in dr. Debeve Franca o vprašanju: Kateri protituberkulozni zavodi so nam potrebni?

u— Umrl je v četrtki zvečer g. Hinko Valencič, upokojenec drž. železnice. Njegov pogreb bo danes ob 16. iz mrtvašnice bolnišnice. Pokojnemu blag spomin, žalujočim iskreno sožalje!

u— Arhitektura in urbanizem Zagrebčana arh. Juraja Neidhardta bo prihodnja razstava v Jakopičevem paviljonu v začetku aprila.

u— TKD Atena našim mlajškom. »Jaga babac pride s petjem, plesom in igro 24. t. m. ob 16. v Delavsko zbornico. Prispevek za stroške v dvorano: za odrasle 5, za otroke 3 Din.

u— Praski da obup. Med prebivalci Delavskega doma na Bleiweisovi cesti se zadnji čas vrste primeri, ki pričajo, da današnji čas niti onim delavskim slojem, ki jih je usoda obdarila z delom, pa še z drugimi socialnimi dobrotami, ne streže kdo ve kako v rokavicah. Tako je včeraj mlada delavka, ki je zaposlena kot vlagalka v neki tiskarni in ki stanuje v domu, iz neznanega razloga obupala nad življenjem in použila neke strupene praške, da je kmalu izgubila zavest. Pripeljali so jo v bolnišnico, kjer so jo obudili nazaj k življenju.

u— Bufet »Rice« v Selenburgovi toči izvrstno zagrebško pivu črno in belo, vedno sveže! Vrček 4.50 Din.

Iz Celja

KINO METROPOL, prinaša: radi izredne dolžine filma predstave danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 »UPOR NA LADJI BOUNTY«. — Matineja ob 14. uri »SKRJANEC POJE, ZVINGOLI...

Iz Maribora

u— Tradicionalni jožefovski prater je tudi letos zaživel v pestri slikovitosti, vrvenju, gneči ter nelagodnem tradicionalnem jožefovskem tepežkanju, ki je svoj čas povzročalo mnogo incidentov. Lepo, sočno vreme je privabilo včeraj v Studence, v prater sredi gugalnice, vrtljakov in drugih praterskih atrakcij na tisoče ljudi iz Maribora in okolice, ki so v razpo sajemanju veselju in prazničnem razpoloženju obhajali letošnji god patrona stevilnih mariborskih ter okoliških Jožefov in Jožic.

u— Tragična smrt mlade matere, 36-letna posestnica Majc Marija iz Gornje Lendave je pomagala pri podiranju dreves. Velika je za vrvo, s katero so hoteli delavci podreti k tlom že posekano drevo. Drevo je s padajočim vrhom oplazilo Majcovo s tako silo, da ji je zdrobilo lobanjo in zlomilo obe nogi. Poškodbe so bile smrtonosne in je nesrečna posestnica izdihnila, še predem je prispel zdravnik. Majcova zapuščba 6 nepreskrbljenih otrok, od katerih je najmlajši komaj 3 mesece star. Nesreča je zbudila v vsem okolišju sočutje.

u— Utopljenec v Meži. Pri Guštanju je Meža naplavila truplo 78letnega delavca Martina Zormanca iz Prevalj. Komisijski ogled trupla je ugotovil, da si je Zorman sam vzel življenje zaradi bolezni. Pokojni Zorman je že 1. februarja hotel izvršiti samomor in skočiti v Mežo, vendar so

ga pravočasno rešili. Pri Sv. Benediktu pa so našli v tamkajšnjem potoku starejšega moškega, čigar identiteta še ni dognana.

u— Šahovske novice. Drevi ob 20. bo pri Gambriju šahovska simultanka našega velemojstra g. Vajta Pirca, ki bo igral proti 40 najboljšim šahistom iz Maribora. Kibici na plani Vahopake ni.

Iz Trbovelj

u— Organizacija jugoslovenskih emigrantov v Trbovljah priredi drevi ob 20. v Sokolskem domu predavanje »Mednarodni politični položaj in naše narodne manjšine«. Predaval bo predavatelj ZKD g. dr. Vrčon Branko.

Z Jeseni

u— Zvočni kino Radio predvaja drevi ob 20. vefilmo »90 minut zamude«. V nedeljo pa se predvaja ob 3. uri pop. in 8. uri zvečer vefilmo »Uživaj življenje«. Dodatki različni. Sledi za praznike »Dijak prosjake«.

»ZAPOMNITE SI TO, GOSPODA!

Ni vedno treba operirati hemoroidov. Bakteriološka veda je odkrila sredstvo, ki zanesljivo deluje. Z uporabljanjem Posterisan masti in supozitorijev vsak dan zjutraj in zvečer se odpravijo bolečine, srbenje in krvavitve. V lažjih slučajih zadostuje tri- in četrtinska zdraviljenja. Nadaljnja prednost tega sredstva je, da je poceni. Tuba masti stane Din 36.—, škatlica supozitorijev pa Din 49.— ter se dobiva v vsaki lekarni.

Ogl. reg. št. B. 30335

Prehodi dnevno približno 7.650 stopnjic. To ogromno delo zmore samo z elastičnimi PALMA GUMI-PODPETNIKI. JUGOSL. IZDELEK. Dobe se pri vsakem čevljarjem mojstru!

Gospodarstvo

Gibanje zaposlenosti v Jugoslaviji

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu objavlja podatke o povprečnem številu zavarovancev pri vseh krajevnih organih v mesecu januarju. V primeri z decembrom je v januarju število zavarovancev nazadovalo za 38.534 članov, tako da je bilo vsega 596.965 zavarovancev. Padec od decembra na januar je predvsem sezonskega značaja in je bil letos nekoliko večji nego lani, ko je znašal le 23.109 toda obenem za malenkost manjši nego pred dve letoma, ko je število zavarovancev od decembra na januar padlo za 40.660.

Letos v januarju pa smo navzlic temu dosegli najugodnejše število zaposlenih, kajti v najboljšem januarju l. 1930 je bilo pri vseh krajevnih organih le 583.374 zavarovancev. V primeri z najslabšim letom depresije, to je z letom 1933, pa je letos število zavarovancev za 114.516 večje tako da znaša prirastek od l. 1933 skoro 24%. Nasproti najugodnejšemu letu pred krizo (1930) je bilo letos število zavarovancev za 13.591 ali za 2,3% večje (v dravski banovini smo imeli v januarju 81.943 zavarovancev, kar pa je v primeri z letom 1930, še vedno za 8295 zavarovancev ali za 9,2% manj).

Največji prirastek nasproti lanskiemu januarju vidimo pri gradnjah nad zemljo (plus 43%) in pri gradnjah železnic, cest in vodnih zgradb (plus 42%). Od posameznih okrožnih uradov kažejo največji odstotni prirastek okrožni urad v Sarajevu (plus 19,5%), v Nišu (plus 15,4%) in v Somboru (plus 12,4%). Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala 21,73 Din, kar je za 0,33 Din več nego v lanskem januarju. Skupni zavarovani zaslužek članov pa je znašal v januarju 324,4 milijona Din, to je za 31,1 milijona Din več nego v lanskem januarju.

Odtok deviz pri Narodni banki

Medtem ko so v januarju in februarju izkazi Narodne banke zaznamovali stalno povečevanje zlatih in devizičnih rezerv, je že izkaz za prvo četrtino marca zabeležil odtok deviz za 36,7 na 656,7 milijona Din. Tudi najnovjši izkaz Narodne banke od 15. marca zaznamuje novo zmanjšanje računa deviz izven podlage za 22,6 na 634,1 milijona Din. Zlata podlaga, ki se je v prvi četrtini marca povečala za 6,6 na 1648,7 milijona Din je v drugi četrtini ostala na skoro nespremenjeni višini.

Zaloga kovaneza denarja v niklju in srebru se je skrčila za 16,7 na 361,3 milijona Din, tako da smo imeli sredi marca v obtoku za 839 milijonov Din kovanih novcev (lanj za 809). Posojila so se zmanjšala za 5,5 milijona Din, in sicer menična za 6,2 na 1445,5 milijona Din, lombardna pa so narasla za 0,7 na 246,0 milijona Din.

Obtok bankovcev se je skrčil v drugi četrtini marca za 36,8 milijona Din ter je znašal 15. t. m. 5322,6 milijona Din, to je za 451 milijonov Din več nego pred enim letom in za 988 milijonov več nego pred dvoma letoma. Žirovne obveznosti pa so narasle za 45,2 na 1989,3 milijona Din; pri tem so žirovni računi nazadovali za 49,1 tem 825,6 milijona Din, narasle pa so predvsem naložbe glavne državne blazinice, in sicer za 87,4 na 109,7 milijona Din, kar je v zvezi z vpisom kratkoročnih državnih blaginjskih zapisov. Kritiče obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz je znašalo 15. t. m. 28,98% (prejšnji toden 29,0).

Gospodarske vesti

u— Nove povečanje klirinških terjatev v Nemčiji. Že včeraj smo prinesli privatno vest, da so se v poslednjem tednu naše klirinške terjatev v Nemčiji še prav povečale. To sedaj tudi potrjuje uradni izkaz Narodne banke. Medtem ko je saldo naših terjatev 11. t. m. še naraslo na 33,8 milijona mark, se je 18. t. m. povzpelo celo na 36,4 milijona mark, tako da se je v enem samem tednu povečal za 2,6 milijona mark, to je preračunano po tečaju klirinške marke za preko 31 milijonov Din.

u— Železnjskih tračnic ne bomo naročili v inozemstvu. Namera prometnega ministristva, da v okviru nabave železnjskega materiala v višini 400 milijonov Din naroči tudi železnjske tračnice iz Nemčije, je že lanj izzvala živo polemiko, češ zakaj naj

naročamo sedaj v inozemstvu tračnice, ko bo že sredi leta 1937 take tračnice lahko izdelovala nova velika valjarna v Zenici. Znano je, da lanske licitacije niso prinesle zaželjenega rezultata in ker se je medtem cena v inozemstvu znatno dvignila ter bo v avgustu nova valjarna v Zenici prišla že v obrat, se je prometno ministristvo že odločilo, da iz seznama železnjskega materiala, ki naj se naroči v inozemstvu, črta železnjske tračnice, ki jih bo dobavila že-

KINO MATICA

Veliki špijonažni film iz junaških bojev za časa rusko-japonske vojne
PORT ARTUR
Adolf Wohlbrück Rene Deltgen

SLOGA

Vefilmo o največji tragediji habsburške dinastije
MAYERLING

Matineja danes ob 14.15 uri, jutri ob 11. uri
Vesela dunajska opereta
RAJ NA ZEMLJI
Hermann Thimig, Lizzi Holzschuh, Hans Moser, Heinz Rühmann, Adele Sandrock

UNION

Veliki film
LURD V ZARU SVOJIH ČUDEŽEV
Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri

Matineja danes ob 14.15 uri, jutri ob 11. uri
Nepozabna mojstrovina režiserja
Willy Forsta
MAZURKA
V glavni vlogi Pola Negri

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

železnica v Zenici in bo na ta način takoj v začetku obratovanja dobila naročilo v vrednosti 60-70 milijonov Din. V novem finančnem zakonu bo podaljšano dosedanje pooblastilo prometnemu ministru, da lahko nabavi raznega železnjskega materiala za 400 milijonov Din, toda ne izključujo v Nemčiji, tako da bi prišle v poštev tudi druge države in domača industrija. Blago se bo nabavilo v skupinah, tako da bo v teku leta razpisanih 15 licitacij. V okviru tega kredita se bo izvršila nabava 10 ozko-trajnih lokomotiv, 10 normalnotrajnih lokomotiv, 13 kurznih vagonov, 20 tovornih vagonov, nadalje specialni vagoni za sadje in meso ter telefonski signali in tirni material. Vrh tega bo nabavljenih 7 kompozicij motornih vlakov za progo Sarajevo - Beograd - Dubrovnik.

u— Zagrebška podružnica Privilegirane agrarne banke je doslej prevzela od denarnih zavodov 136.220 dožnikov s skupno terjatvijo 518,4 milijona Din, od tega odpade 319,7 milijona Din na terjatve, prevzete od bank in hranilnic, in 198,7 milijona Din na terjatve, prevzete od zadrug. To pa še ni končni seznam, ker je treba prevzeti še terjatve 20.000 kmečkih dožnikov, glede katerih so bili izročeni le seznam dožniškov.

Iz Zagorja

u— Isid vojitev delavskih zaupnikov. Kakor pri volitvah v bralovsko skladnico je tudi pri teh volitvah dobila največ glasov lista Zveze rudarjev Jugoslavije. Velika agitacija od hiše do hiše je spravila od 518 volilnih upravičencev 440 na volišče. Ker so le volitve večinske, je vse zaupnike dobila Zveza rudarjev. Kakor se čuje, so volitvi krščanski socialisti ugovor proti volitvam, ker se volitve niso vršile za vsak obrat posebej, ampak kar skupno za vse tri obrate.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Naši kraji in ljudje

Ob krstu nove slovenske operete Jubilej gledališkega umetnika Pavla Rasbergerja

Nedelja 21. t. m. bo za mariborsko kulturno in gledališko življenje dvojni praznik. Zvečer bo krstna predstava nove slovenske izvirne operete »Rdeči nageljnik«, ki jo je uglasbil nestor mariborskih gledaliških igralcev, režiser Pavel Rasberger. Nestor mariborskega gledališkega ansambla je izredno marljiv ter iniciativen, kar je pokazal že ob svoji prvi opereti »Prebrisani Amor«, ki je šla leta 1935 preko

mariborskega odra. Že tedaj smo poudarili, da ni sicer ta opereta kakšno posebno razodetje na operetnih tleh, kar v naših prilikah skoro biti ne more, pač pa da nudi sliko solidno zgrajene operete, ki jo odlikujejo nekateri prav prijetni napjevi. Pri svoji drugi opereti, »Rdeči nageljnik«, ki jih bodo sedaj krstili, pa je Rasberger v glasbenem oziru krenil povsem v smer narodne glasbene folklorne ter vsebuje ta njegova opereta obilico slovenskih in srbohrvatskih narodnih motivov ter napjev. Poskrbljeno pa je tudi za narodne plesne. Narodni napjevi so opremljeni deloma z narodnim, deloma tudi z umetnim besedilom. Glasba je povsem nacionalna in prijetna. Z narodnih motivov lahko izlušči tudi moderna glasbena sredstva, ki jih Rasberger smiselno ter posrečeno uporablja.

Vsebinsko bo zanimala tudi Ljubljancane. Libreto, ki ga je napisala avtorjeva hčerka Milena, postavlja namreč dejanje v Ljubljano in okolico, časovno v dobo ilirizma okoli leta 1833. Pričetek dejanja je na silvestrovo, ko se Veljko Jurčič seznanja z graščakovo hčerko Anico Savinčevno, ki pa jo hoče njen oče zarotiti z mladim baronom Jankom Gorcem. Toda Gorec gleda rajši za Savinčevno mlajšo hčerko in Aničino mlajšo sestro Jelico. Naposled pristane oče na želje svojih otrok, ko odbije Anica Veljka Jurčiča zaradi neklih zamegnjenih pisem. Končica pa se vendarle vse dobro izteče ter pojasnijo in se opereta zaključijo s štirimi srečnimi parčki.

Kakor vsaka opereta tako bo nedvomno tudi ta nova slovenska opereta dobro služila razvedrilu po naših odrih in gledališčih.

Istočasno pa obhaja kulturni Maribor tudi drugi praznik: 35-letnico uspešnega odrskega delovanja Pavla Rasbergerja, avtorja »Rdečih nageljnjev«. V Pavlu Rasbergerju in njegovem življenjskem teku ter hoji za Talijinim vozom se značilno očr-

tuje usoda naše starejše odrske generacije. Slavljenec se je rodil v Ljubljani leta 1882. V mladih letih ga je že ogrela lepota glasbe ter privlačeval oder. Še danes se živo spominja, kako si je neštokrat pozvižgaval po ljubljanskih ulicah čisto izvirne, svojevrstne napjeve. V letih 1899 do 1901 je pričel pri Mateju Hubadu s poukom splošne glasbene teorije, harmonije in kontrapunkta, dočim ga je Fran Gerbič učil klavirja. Kaj kmalu ga je privedla življenjska pot na oder. Leta 1898 je že pričel nastopati kot diletant na raznih manjših odrih, dokler ni postal leta 1900 član ljubljanskega opernega zbora, kjer je pel prvi bas. Kmalu je prejel tudi manjše vloge v drami ter se še danes spominja s hvalečnostjo svojih mentorjev gledaliških upravnikov Mateja Hubada in njegovega naslednika Frana Govekarja. Rasberger je začutil, da je njegovo življenje tako povezano z odrom, da bi se za nobeno ceno ne mogel več odtrgati od odrskega življenja. Stalno se izpopolnjuje v glasbeni stroki je postal čvrsto in pogumno za Talijinim vozom. Kot mestni kapelnik v Bakru, kamor ga je na povabilo A. L. Antičiča zaneslo leta 1904, je vodil razne dramske, pa tudi operetne predstave (>Sirota devojka«, >Mam'zelle Nitouche« itd.), pa tudi posvetne in cerkvene koncerte. Leta 1910 se je spet pojavil v Ljubljani in sodeloval v operi, opereti in drami. Dve leti zatem je odšel v Zagreb, kjer je do izbruha vojne sodeloval v drami, nadalje v opernem zboru, pa tudi kot korepetitor v operi. Med vojno je leta 1917 nastopil nekajkrat z Borštnikom, M. Skrbinskom, Danilom, Juvanovo ter Juvanom v Ljubljani ter je proti koncu vojne sklenil s Hinkom Nučičem pogodbo za ljubljansko gledališče. Po enoletnem delovanju v ljubljanskem gledališču in tromesečnem preselku leta 1919 v osiškem gledališču je v jeseni 1919 odinrl z Nučičevo četo v Maribor, kjer je vneto in požrtvovalno sodeloval pri ustvarjanju in oblikovanju našega slovenskega in nacionalnega teatra ob severni meji. Sporedno s to hojo za Talijinim vozom pa je šlo tudi njegovo skladateljsko udejstvovanje. Že leta 1907 je v Bakru napisal glagoljasko cerkveno pesem, ki je bila prva njegova skladba. Razen tega pa beleži seznam njegove skladateljske tvornosti celo vrsto samospevov, kupletov, zborov itd. Leta 1931 pa je pripeval orkestralno skladbo h Gorinškovi »Rdeči kapičici«.

Rasberger je navzlic svojim letom poln načrtov. V načrtu ima več operet enodejank, pa tudi večje, morda operno delo. Ta njegova iniciativna priča o mladostno prozornem in ustvarjalnem duhu, ki je v njem.

Na mariborskem odru je ustvaril lepo število prepričevalnih, nemalokrat globoko doživljenjskih kreacij, sredi katerih se dviga zlasti njegov nepozabni ded v Finžgarjevi »Verigi«. S svojim skladateljskim delom je Pavel Rasberger, čigar ime bo svetlo zapisano v analizi naše odrske umetnosti, najlepše poplemtenil in dopolnil svoje odrsko umetniško udejstvovanje. Naj bo ob tej priložnosti omenjeno, da didjo Pavla Rasbergerja vse vrline plemenitega človeka in da vsi gledališki umetniki, ki so z njim sodelovali, hvalijo njegovo zvesto tovarštvo. Ob jubileju mu iskreno čestitamo ter želimo še mnogo lepih uspehov.

o zaščiti vajencev

bo razpravljala posebna anketa — Nekaj važnih podatkov iz zdravnikovega referata

Ljubljana, 19. marca. K predstojeci anketi o vajencem vprašanju pri nas, je podal zdravnik g. dr. Albert Trtnik važen referat, v katerem podaja socialno medicinska razmotrivanja o vajencem vprašanju.

Vajensko vprašanje, ki obsega skrb toliko tisočev mladih, doraščajočih ljudi, spada med eno mnogih še neresenih socialnih problemov. S socialno-medicijskega vidika gre za celo vrsto točk, potrebnih smotrene rešitve. Dejstvo, da se tice to vprašanje mladine, ki je v najbolj kritičnem obdobju svojega razvoja; v dobi pubertete, da morajo ti mladi ljudje največkrat zelo naporno delati, pod strojno neugodnimi pogoji, često dalje kot je po zakonu o delu dovoljeno, da so hranjeni neprimerno in nezadostno, nam dovolj jasno očit, da je treba posvetiti več zanimanja za njihovo zdravje in njihov razvoj, kakor je to bilo do sedaj.

Pri nas, v dravski banovini, je skrb za vajence z medicinskega stališča obsegala le pregled po zdravniku pred vstopom v obrt ali trgovino, posebno z ozirom na fizično sposobnost. Pregledi so se vršili v začetku pri zdravniku OUZD, v zadnjem letu pri uradnih, oziroma občinskih zdravnikih. S tem pregledom je bila zaključena vsa kontrola, v kolikor ni za časa obolenja vsak posameznik prihajal v ambulanco blagajniških zdravnikov. Ne vemo pa ničesar o razvoju vajenca v njegovi poznejši dobi, o tem, kako napreduje ali nazaduje v težji in kako vpliva nanj njegovo delo. Za vse take preiskave, ki bi se morale vršiti točno v opredeljenih presledkih, bi bili najprimernejši fizikali (uradni) zdravniki, oziroma šolski zdravniki. Ti vrše kontrolo tudi nad vajenci, ki hodijo v obrtno nadaljevalno šolo. Saj plačujejo vajenci prispevke v šolski zdravstveni fond, dosedaj pa niso imeli od vsega tega nobenega haska. Dosedanji pregledi vajencev so se vršili ali pomanjkljivo ali pa tudi zelo pozno že po več mesecih dela v delavnici. Pri tem svrhu so se izkazali kot najbolj primernejši formulirari, ki jih je izdal zagrebški fizikat, oziroma njegova šolska zdravstvena služba, to je zdravstveni list za vajence. Sistematični pregledi ter stalna evidenca bi vplivali tudi vzgojno na mladega človeka, da bi znal še pozneje ceniti vsakoletni pregled po zdravniku, ko direktno k temu ne bo primoran.

V dravski banovini je bilo preiskanih po zdravnikih OUZD od l. 1929. do l. 1935. 23.566 vajencev in vajenk. Približno 2% teh preiskanih je bilo spoznanih za nesposobne, bodisi da so bili bolni, bodisi da še niso dosegli potrebnega razvoja.

Kaj zlasti pogrešamo o priliki prvih pregledov vajencev in vajenk? Predvsem poklicne posvetovalnice. Te so v vseh sodobnih državah vpletene, ker so se izkazale kot zelo koristne. Ta tudi za industrijo in obrt samo važna institucija bi prihranila mnogo neproduktivnega dela in preje pomagala vajencem do resničnega uspeha. Če hočemo vedeti, kaj najbolj kvarno vpliva na vajencevo zdravje, moramo vzeti v poštev vse činitele. Slab telesni razvoj, v prvi vrsti prestano rahlotje, oziroma zastalost zaradi slabih socialnih razmer, (Trbovlje!). Ta zastalost v razvoju je posebno opazljiva zadnja leta pri vajencih iz mest in večjih industrijskih ter rudarskih centrov. Slabo stanovanje vajenca, bodisi pri starših, bodisi pri mojstru, če mora spati v delavnici. Pri nas prihaja v poštev tudi oddaljenost delavnice od vajencevega stanovanja. Veliko se jih vozi z vlakom na delo; tudi ima opoldne zelo malo časa za obed, ker porabi ta čas za vožnjo. Dosti jih je, ki opoldne ne jedo drugega kot suh kruh ali kako škodljivo kave. Iz tega je razvidno, da imajo velikanski pomen vajenski čimovi, v katerih vajenci dobe prehrano in imajo dober nadzor.

Delovni čas vajencev je sicer zakonito fikstiran, zgodi se pa vendar pogosto, da delajo tudi po 12 do 14 ur. Če se bo opusteval v polni meri zakon o obrtnih delavnicah in bo inspekcija dela res tudi pripomogla svojim obsojdam do uspešnih sankcij, bo v tem oziru vse doseženo. Splošno zdravstveno stanje vajencev ni dovoljno. Kar se mora ugotovljati, sodeč po primerih, ki prihajajo v ambulanco Okrožnega urada, je dejstvo, da so v svojem razvoju zaostali za onimi svojimi vrstniki iz dijaških vrst. Največ je opaziti anemij, obolenja pljuč, srčnih bolezni, obolenja kože ter očesnih bolezni.

Ako rekapituliramo zahteve, ki smo jih omenili pri razlagi vajenskega vprašanja pri nas, moramo omeniti te točke: 1. mestni šolski zdravniki naj prevzamejo pregled in kontrolo vajencev ter vajenk na način, kakor ima to urejeno zagrebška občina: 2. vsak vajenec naj bi imel svoj zdravstveni

Pri hemoroidih, bolečinah v križu, zastoj urotoka in jetrib in nezadostnem izločevanju iz žolča, nastalem zaradi zapeke, se dosežejo z naravno »Franz-Josefovovo« vodo odlični uspehi. Bolniki radi uživajo preizkušeno »Franz-Josefovo« grenčico, ki se tudi pri pogostejši uporabi dobro obnese. Ogl. reg. br. 1509/1000

list ali knjižico, kjer bi se zapisovali vsi za njegovo zdravje važni podatki; 3. vsi vajenci naj se pregledajo vsako leto sistematično; 4. skrbni naj se za strogo izvajanje zakona o obrtnih in obrtnih delavnicah; 5. kontrola nad delavnicami naj se vrši po fizikalnih zdravnikih; 6. omogoča naj se vajencem vsakoletni vsaj štiritredski dopust in stopi naj se v stik z družini, ki bi omogočala revnejšim bivanju v kolonijah na hrihah ali ob morju. Podpirati je strem ljenje javnih in privatnih ustanov za vzdrževanje vajenskih domov. Strogo naj se

Po nesreči na saveljskem mostu France Rotar še zmerom v nezavesti — Nesreča kriči po temeljitem izboljšanju prometnih razmer

Ljubljana, 19. marca. Avtomobilska nesreča, ki se je pripetila včeraj na znanem saveljskem mostu pri Ježici, je v vsej naši javnosti, a zlasti še med posavskim prebivalstvom vzbu dila mnogo živga zanimanja in razburljivih komentarjev. Stanje Franceta Rotarja, ki so ga s prebito lobjano onesveščenega prepeljali na kirurški oddelek, se še ni premaknilo s kritične točke in ranjenec leži v bolnišnici še zmerom v globoki nezavesti. Orožniška postaja na Ježici pa po nalogu državnega pravdnika marljivo nadaljuje z zbiranjem podatkov o tem, kako je do nesreče prišlo.

Po ježanski in saveljski okolici se mnogo pripoveduje o tem, da bi utegnili biti za nesrečo odgovoren sofer Anton Mikolč. Ta govoricca se opira predvsem na okoliščino, da so pod ponesrečenim avtomobilom našli dvojce praznih steklenic, eno celo, drugo pa zdrobljeno na kosce. O tem danes pač ni mogoče izrekat kakršnekoli sodbe, saj je državno pravdni. štro prav iz tega razloga takoj po prvem zaslišanju soferja naročilo ježanskim orožnikom, naj Antona Mikolčica nemudoma prepeljejo k uradnemu zdravniku na policijsko upravo, da ga preišče in izrazi mnenje o njegovem stanju. Razen obeh steklenic so našli tudi večjo količino kruha, kar očito priča, da so sofer in njegova tovariša imeli provizijam za ves dan s seboj. A naj preiskava v tej smeri izpade kakorkoli že, nazadnje bo bržkone držalo, da pri vsej nesreči odpade znatno večji delež krivde na objektivne okoliščine, v katerih je do katastrofe prišlo, kakor pa na soferjevo odgovornost.

Saveljski most je vsem obiskovalcem Posavja znan po svoji izredni, originalni konstrukciji. Most je na vsej kamniški železnici razen zapornic tik domažske postaje edina točka, na kateri cesta proge ne pasira neposredno in neovirano preko tračnic, a viadukt je v celoti »mo samo vnebovpijčice« znamenje, kako malo pozornosti se varnosti prometa posvečali svoj čas njega graditelji. Nadvoz preko železnice se nahaja za dobršno spoznanje nad nivojem ceste, kakor teče od Savelj do

Matineja Z.K.D.
SENZACIONALNI VELEFILM V SLOGU »BENGALI«
V glavni vlogi:
Vihar nad Afriko
CARY GRANT
Borbe Angležev z uporniški plemeni!
DANES OB 14.15 V ELITNEM KINU MATICI
Cene Din 3.50 in 5.50

gleda na to, da se tej doraščajoči in delajoči mladini omogoči telesno gibanje s telovadbo in primernim sportom. Obrtno nadaljevalno šolstvo, ki skrbi poleg strokovne izobrazbe tudi za zdravstveno vzgojo, se mora ustanoviti povsod. Ustanove naj se poklicne posvetovalnice v vseh večjih centrih, zlasti v Ljubljani in v Mariboru.

nastopih v Ljutomeru, Subotici, Murskem Središču in Dravskem Središču. Tudi stajajočim dokazuje vsestransko marljivo delo društva in blagajniška, ki je štedljivo gospodarila. Nadzorni odbor je predlagal vse; upravi razrešilico s priznanjem za njegovo marljivo delo Kakor v mnogih sokolskih četah in društvih, vidimo tudi v Strigovi lepo sodelovanje med Sokolom in gaiskolem društvom. Svojo naklonenost je pokazal Sokol s tem da je posojil gaiskiški četi 5.000 Din in na ta način preprečil prodajo brizgalne. Zbor je z navdušenjem sprejel naslednji program Petrove petletke: zgraditev doma, oziroma telovadnice, 10 letnih izrednih predavanj in raznih gospodarskih pomoči, opogovaje večje knjižnice in čitalnice, nacionalne proslave, predavanja za sokolsko dečo, in štiri gledališke predstave na leto. Z aplavzom je bila izvoljena naslednja nova uprava: Kovač Tomislav, starosta; Nemeč Drago, podstarosta; Žitnik Maks, načelnik; Ružič Ruža, načelnica; Lovrenčič Katica, podnačelnica; Gomb Anton, tajnik; Turko Alfonz, stariščekar in prosvetar; Krauthaker Arha, gospodar; dr. Jirku Bernard, društveni zdravnik; Senčar Metod, soc. referent; Črnič Juraj, faj Mija in Janko Belec, odborniki; Črnič Anton, namestnik; revizorji: Brajdič Nikola; časno razsodišče: Kovač Tomislav, Belec Zora in Roj Andrija.

Za zaupanje se je v imenu nove uprave zahvalil br. starosta ter pozval članstvo, naj se potrdi da bo ob Petrovi petletki čim več dosežilo, ker mora samo Sokolstvo mlademu viadurju izročiti tako domovino, kakršno je hotel imeti njegov pokojni oče. Svojem staršini in kraju so zborovalci zaključili trkatar: Zdravo! potem pa je bilo lepo zborovanje zaključeno.

Gledališka skupina kranjske čitalnice

Med najboljše naše podeželske amaterske odre prištevamo gledališko skupino Narodne čitalnice v Kranju, ki si je v teku svojega dolgoletnega udejstvovanja ustvarila visok ugled in pridobila vse priznanje. Pred dnevi je ta marljiva gledališka družina uprizorila krstno premiero Raha-Rajheničeve operete »Miryta«, ki je uspela nad vse pričakovanje. »Miryta« je Rahovo enajsto operetno delo, ki ga je komponist napisal z vso resnostjo in iz katerega lahko razvidimo višek njegove ustvarjalске zmoglosti. Glasba »Miryte« je melodijozna, lahka, operetna, revljiva in bazira na nekaterih mestih na domači folklori, po senških zahtevah pa se vzpenja do učinkovitih dramatičnih viskov in se približuje s tem že muziki klasičnih operet. Poudariti moram, da je Rahova glasba, povsod, kjer jo srečamo, zdrava in sočna, razumljiva in mehka ter dovzetna za publiko. — Šiše si je zamislil anonimni libretist dokaj dobro. Prvo in drugo dejanje je postavil na hotelski vrt letoviščaške vase na Gorenjskem, zaključno sceno pa v brivnici v Dubrovniku. Poskrbel je za komične operetne zapletaje, zanimive dialoge, kakor tudi za dramske scene. Izpustil, oziroma popravil naj bi nekatera mesta, kakor Mirytno teto Lizo, ki ne najde pravega razumevanja pri publiku in nekateri besede, ki ne spadajo na operetno sceno. Vse te napake pa so opravičljive, saj so postavili »Miryto« na oder v najkrajšem času in gotovo niso imeli dovolj potrebnihkušenj za njeno korigiranje. Režijsko je vodil opereto g. Kern, ki je s svojim strokovnim znanjem mnogo pripomogel k celotnemu uspehu. Dal je »Miryti« potrebni tempo in menda je tudi on ustvaril lepe inscenacije. Prezreti ne smem tudi g. Zvonka Adamiča, ki je nastudiral z dovolj številnim in pestrim baletom plesne in baletne vloške, ki so napravili na številno zbrano publiko najlepši vtis. Pri tej priliki moram omeniti okusne in bogate kostume kranjskega baleta, ki bi bili vedno v ponos in veselje tudi drugim večjim odrom. — Zasedba »Miryte« je bila za amaterski odpr prav dobra. Prijetno gostilničarje je podala gđ. Kocmurjeva neprisljieno in ljubezivo, po zahtevah komično, njeneja partnerja, slugo Marka pa je predstavljali odlični kranjski komik g. Hlebš. Bila sta za svoje nastope ponovno nagrajena z velikim aplavzom. Prikupno hčer gostilničarke Miryto je igrala in pela gđ. Rutarjeva in je bila tudi ona s svojim rentjemnikom, ki ga je podal g. Mayer, delčna vsestranske pozornosti in odobravanja. Na mestu je bil pevsko in igralsko tudi Nikov prijatelj Fery g. Mitje Valentiča. »Predvsem pa moram omeniti končno subreto Desy, ki jo je kiralna kot gost ga. Rajheničeva. Njena igra je neprisljiena, ljubka, dovzetna, njen sočni lirčni operetni sopran pa zveni v vseh legih toplo in prijetno. Zato je bil uspeh, ki ga je imela ga. Rajheničeva, v polni meri opravičen. Nedvomno bi bilo dobro, če bi se simpatična umetnica pritegnila k stalnemu odrskemu udejstvovanju. Pohvalno naj še omenim gg. Stuhca, Žanovo, Srakarja, dalje zbor, posebno pa orkester, ki ga je vodil sam glasbeni oče »Miryte« g. Josip Raha-Rajhenič, ki je prejel zaslužno tudi dva venca: srebrnega od libretista in zlatega od gledališkega odra. —Jz—

Neumorno delo celjske sokolske župe

Prejšnjo nedeljo je bila v Narodnem domu v Celju redna skupščina celjske sokolske župe. SSKJ je zastopal podstaršina SSKJ in staršina zagrebške župe br. dr. O. Gavrančič, ki so ga navzočini prisrčno pozdravili. Zastopane so bile dobra štiri petine vseh edinic. Skupščino je otvoril župni staršina br. Smertnik z lepim govorom, tako da so zborovalci soglasno zahtevali, da se ta govor v celoti objavi v »Župnem vestniku«. Zato pa na tem mestu ne podajamo v izveščku.

Župni načelnik br. Rastko Poljšak je očitil župni zlet v Celju, splošne župne tekme vseh oddelkov, lahkoatletske tekme v posameznih okrožjih, medžupne plavalne tekme v Rogazski Stajini, tekme v odbojki, emušarske tekme in splošni župni prednjaški tečaj za žlane. Društvenih nastopov je bilo 24 in akademij 31. Telovadni obisk na uro je znašal povprečno 516 članov, 274 žlane, 494 naraščajnikov, 356 naraščajnic, 1341 deček in 1306 deklice. Tečaj za narodna kola v Beogradu je posejal 11 član, tečaj za vodnike moškega naraščaja 40 član, za vodnike moške dece tudi dva člana. Medžupnih lahkoatletskih tekem v Zagrebu se je udeležilo osem tekmovalcev.

Župna načelnica s. Mirka Gradnova je poročala o delovanju ženskih oddelkov. Savzni pedivneži tečaj za narodna kola v Beogradu - obiskovale tri članice, tečaj za vhidtelice - nadinskih oddelkov eden in za vrhulnske telovadke ena članica. »Orijinski« skega zleta v Subotici se je udeležilo 17 članic, od teh 12 telovadk, zleha jadranski žup v Suboniku 28 članic, med temi 21 telovadk.

Župni prosvetar br. Zdenko Verstovšek je podal statistiko prosvetnega dela v župi. V zornu »slavljena tabe« izkazuje na posameznih področjih prosvete lep napredek. ZPO se je po svojem zaslopniku udeležil zbora »slabnih« referatov in zbora dramskih poročevalcev v Beogradu. Zaradi preemistitve župnega prosvetarja v Brežice se je tam sestavil župni prosvetni odbor. Prosvetna okrožja se krijejo s tehničnimi. Lastno zvočno filmsko aparaturo imajo društva v Hrašniku, Laškem, Sevnici in Trbovljah. Lutkovni odeski delujejo v Brežicah, Celju, Sevnici, Šmarin pri Ježicah, Sv. Pavlu pri Prebrodu, Trbovljah, Velenju in Zagorju ob Savi.

Župni tajnik br. Čepin Franjo je poročal o upravi, njenih spremembah in o gibanju edinic. V župi je bilo ob koncu l. 1936. včlanjenih 53 društev in 9 čet, skupaj 62 edinic. V čelo se je medtem preosnovalo sokolsko društvo v Kapelah. Sokolska Petrova petletka je podrobno opisana v »Župnem vestniku«, ki je izšel tik pred skupščino. V župi ima 13 društev zidane domove, tri društva imajo lesene domove, eno le telovadnico. V gradnji je Sokolski dom pri Sv. Petru v Savinjski dolini. S pripravami za gradnjo so napredovali društvi v Vojniku in v Zalcu in četa pri Sv. Juriju ob Taboru. Tajniškemu poročilu je bilo priključeno poročilo socialnega odeska, katerega predsednik je br. Pavel Strmšek. Blagajnik br. Bernard Wltavsky je poročal, da je bilo 153.982 Din prometa. Izdatki niso mnogo zaostali za dohodki. Stanje blagajne je skromno.

Za župni statistični odesek je sestavila tabelo s. Milka Lojkova. V župnih matrkah je bilo ob koncu l. 1936. vpisanih 3582 članov, 1471 članice, 574 naraščajnikov, 360 naraščajnic, 1812 dečkov in 1657 deklic, skupaj 9.456.

Kot upravnik »Vestnik« je podal sliko o njegovem stanju br. Janko Pogačnik. Za nadzorni odbor je poročal br. Drago Krajič. Župni zlet letno odpade, vršili se pa bodo po okrožjih okrožno zlet in tekme. Ko so bili obravnavani še predlogi društev za župno in savezno skupščino, je nadzorni zborovalce savezni poslanec br. dr. Oton Gavrančič. Kot prizkužen sokolski bореc se je dotaknil vseh vprašanj, ki se nanašajo na Sokolstvo. Njegov govor je bil poln topline in ljubezni do največje narodne organizacije.

V upravo župe so bili izvoljeni: staršina Smertnik Jože, namestnik: Pleskovič Rudolf (Trbovlje), dr. Boršnik Vlado (Kriško), dr. Hrašovec Milko (Celje), načelnik Grobelnik Tone (Celje), namestnik: Gričec Konrad (Celje), Klun France (Zagorje ob Savi), Verk Karel (Sevnica), načelnica Gru, den Mirka (Celje), namestnica: Klun Danka (Zagorje ob Savi), Juvanec Stana (Sevnica), Križanič Marjuči (Gornji grad), prosvetar Verstovšek Zdenko (Brežice), tajnik Čepin Franjo (Celje), blagajnik Kovačič Viktor (Celje); člani uprave: Debelak Zofka, Dolžan Franjo, Kramar Josip (Celje), Kurari Tone (Velenje), Nendl Alojz (Celje), Novak Franc (Celje), dr. Strmšek Pavel, Tkaličec Jakob, Wltavsky Bernard (Celje), dr. Zdošek Jože (Brežice), namestniki: dr. Kloar Fran (Kozje), Križnik Otmar (Laško), Milost Bogomir (Sevnica), Poljšak Rastko (Laško), dr. Rak Janko (Gornji grad); nadzorni odbor: Krajič Drago, Novak Tine, Perc Karel, dr. Požar Jože in dr. Vrečko Dragotin (Celje), namestnik: Furlan Franjo (Laško) in Šmid Franjo (Celje); razsodišče: Nendl Alojz, dr. Hrašovec Milko, dr. Orožen Milan, Pavlin Maks in dr. Požar Jože (Celje), namestnika: dr. Dolničar Jože in Ročnik Rudolf.

Župni staršina se je iskreno zahvalil bratoma Poljšaku in Wltavskemu, ki sta zvesto in z vso požrtvovalnostjo več let sodelovala, prvi kot župni načelnik, drugi kot župni blagajnik. Obložena z drugim delom sta svoji dosežani funkciji odložila.

S petjem »Hej Slovanci« je bila lepa župna skupščina zaključena.

Sokolsko društvo v Strigovi

Imelo nedavno ob veliki udeležbi članstva svoj občni zbor, ki ga je vodil za služni starosta br. Tomislav Kopač. Naglasilo je, da ima danes Sokol samo žano po ideji in ne več takih, ki so nekaj prišnji zaradi koristi. Sokolske vrste so postale čisto in pravi sokolski delavci - boreci čisto svoje po to zvrženim cilji. Zbor je počastil spomin pokojnega brata Krauthakera, potem pa z navdušenjem sprejel poslanico SSKJ. Tamniško poročilo izkazuje velik razmah in tudi uspeh sokolskega dela. Prosvetno delo je obsegalo gledališke predstave, nacionalne proslave, delovanje knjižnice, predavanja in popoldanske prireditve za dečo, Telovadna je bila dvakrat na teden in so telovadni oddelki sodelovali pri

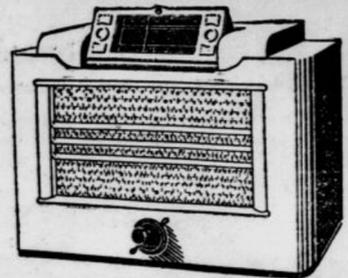
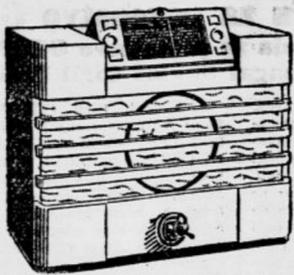
Iz Ptnja

J — Nabavite si vstopnice za gostovanje mariborskega gledališča z Nušičevo komedijo »DR«, ki bo 2. aprila. Ta sijajna satira na beograjski parvenijski svet je trenutno največ igralno delo vseh jugoslovenskih odrih. Režija je Kovičeva, osrednjo figuro Cvijovića igra D. Gorinšek, sicer pa je zaposlen ves ansambel.

J — Vandalizem, v zadnjem času so neznanici v našem srozu na več cestah položili sadna drevesa in napravili veliko škodo. Te dni sta v bližini Cirkovec na Dravskem polju dva posetnika na cesti izruvala tri sadna drevesa. To je opazil pomožni ostar in zadevo prijavil orožniški postaji v Cirkovcah. Orožniki so kmalu storila izslediti in ju prijavili sodišču. Nekaj dni pozneje so na isti cesti pomoči ponovno položili 15 dreves. Obstoji sum, da so to storili osebe iz maščevanja. Siroveži zaslužijo temejnjo kazen.

J — Kino Ptuj. Danes ob 20. in v nedeljo ob pol 19. in pol 21. »Stari in mladi krejci«. V glavni vlogi Emil Janžina.

Za Veliko noč PHILIPS RADIO

A. Christi:

Spomini ekselence Muholovceva Roman

Potepuhi in plemiči pa tega ne delajo. Ti storijo zmerom to, kar jim pride na misel, in nič jim ni mar, kaj mislijo drugi ljudje. To ne velja o bogatih lenuhih, ki se ukvarjajo samo s tem, da prirajejajo potratne veselice in take reči, ampak o ljudeh, ki jim je v mnogih pokolenjih prirojeno in prizvojen, da ne gre za nobeno drugo mnenje kakor za njihovo lastno. Ljudje iz višjih slojev so po mojih izkušnjah zmerom enaki — neustrašeni, resnicoljubni in časih nad vsako mero nespametni.

»To je jako zanimivo predavanje, Battle. Če kdaj izdaste svoje spomine, bodo gotovo vredni branja. Toda naj vas nekaj vprašam: ali ste si mislili, da sem v zvezi s to historijo v Stainesu? Zdelo se mi je.«

»Od kraja da, gospod Cade. A vaše vedenje je bilo neoporečno, če si smem dovoliti to opombo. Nikoli niste pretiravali ravnodušja.«

»To me veseli,« je Anthony odvrnil. »Nejasno se mi je zdelo, da ni že od kraja spet in spet navstajate zvižajne zanke, in dasi sem se varoval

in nisem stopil vanje — utrudljivo je bilo vendarle.«

Battle se je srdito namuznil. »Tako človek nazadnje ujame zločinca, gospod Cade. Prej ali slej mora izgubiti živce.« Pogledal je na uro. »Zdaj res ni več vredno hoditi spat,« je suho nadaljeval. Takoj ko njegovo lordstvo vstane, moram z njim govoriti. Komur se zelo mudi, lahko zdaj odpotuje. Vendar bi mi bilo pa ljubo, če bi povabil svoje goste, naj še ostanejo. Vas in gospo Revelovo še posebej prosim, gospod Cade.«

»Samokres ste našli?« je mahoma vprašal Anthony.

»Tistega, ki so z njim ustrelili princa? Ne. Če bi ga imel, bi prišli nekoliko z mesta. Samokres in pa sveženj s pisni. Reklai ste, da je bilo eno izmed njih oddano v Chimneysu? Gotovo zadnje — in v tem zadnjem pismu je s tajno pisavo označeno skrivališče demanta — zanesite se!«

»Kaj mislite o Giuseppeu in o tem, zakaj so ga umorili?«

»O, ta je bil najbrže pravi tat, ki je služil kralju Viktorju ali pa članom Rdečega popka. Skoraj gotovo je hotel na svojo pest izsiliti molčarino, in »tovariši« so ga zato spravili s poti. Nekaj, česar si pa ne znam razložiti, je samokres z napisom »Virginija«. Ta ukana je toli prevejana, da bi jo najbrž prisodil kralju Viktorju. A kaj je z njo nameraval, mi ni jasno.«

»Imel sem teorijo, ki pa ni opravičila mojega

pričakovanja,« je rekel Anthony ter povedal, da je bila Virginija ugotovila istovetnost princa Mihe. Battle je pokimal. »O da, zastran tega ni dvoma. Sicer je pa podoba, da ima baron z neizgovorljivim imenom zelo visoko mnenje o vas, gospod Cade.«

»To je tem bolj prijazno, ker sem mu povedal, da mislim storiti vse, kar morem, da dobim izgubljene spomine še pred prihodno sredo nazaj. Zdaj so najbrže v rokah kralja Viktorja & dr.«

»Da, in ta čas so gotovo že razvozlati tajno pisavo in vedo, kje jim je iskati,« mu je Battle pritrdil. Odpravljala sta se iz sobe.

»Tu?« je vprašal Anthony.

»Da. A kamna še nimajo.«

»Vaša umna glava si je gotovo že pripravila načrte,« je rekel Anthony.

Battle ni odgovoril, le pomežiknil je.

»Ali vam morem pomagati?«

»Ljubo bi mi bilo. In tudi pomoč gospe Revelove bi mi bila dobro došla. Morda še niste opazili, a ta gospa ima v vsem svojem bičju nekaj očarljivega.«

»Sem opazil,« je rekel Anthony ter pogledal na uro. »Kar se pa tiče spanja, sem popočinoma vaših misli. Battle. Okopati se tamle v jezeru in si pri zajtrku krepko privezati dušo bo pametnejše. Stekel je na vrh, se slekel ter pograbil nočno haljo in brisačo.«

A v tem je kakor prikovan obstal pred toaletno mizico in zastrel v predmet, ki je ležal pod zrcalom.

Nekaj trenutkov ni mogel verjeti svojim očem. Vzel je zavoj v roke in si ga natanko ogledal. Ne, ni se motil.

Bila so pisma s podpisom »Virginija Revelova.«

»Moji možgani morajo biti v neredu,« je zamrmral. »Niti četrte tega ne razumem, kar se godi v tej hiši! Kakšna prekleta rokohitrska umetnija je spet to? Kdo jih je položil semkaj? In čemu?«

A na vsa ta težka vprašanja si ni vedel odgovora.

12. poglavje

Tisto dopoldne ob desetih sta sedela lord Caterham in njegova hči pri zajtrku. Culica je bila videti jako zamišljena.

»Oče,« je rekla nazadnje.

Lord Caterham je bil zaverovan v »Times« in se ni oglašil.

»Oče,« je nekoliko glasneje ponovila Culica.

Lord Caterham je raztreseno vzdignil oči. »Ali nisi nekaj rekla?«

»Da. Kdo je neki ta, ki je že zajtrkal? Pokazala je na posodo. Ostali krozniki in kozarci so bili vsi nedotaknjeni.«

»O, kako mu je že ime?«

»Debeli Iky?«

»Da, ta je bil.«

»Ali te nisem prejfe videla, kakro si govoril z detektivom?«

Naša velika spomladanska akcija traja zelo kratek čas!

= din 99.-

Izkoristite priliko!

Ta praktični KADET-BOX foto-aparat ob enem s tremi ISOCHROM filmi, dobite pri vsakem fototrgovcu.

Naznanilo otvoritve

Prijateljem, znancem in cenjenemu občinstvu naznanjava, da otvoriva v nedeljo

staro dobroznano gostilno

v lastni hiši, PREDOVICEVA UL. 5. Točila bova pristna, prvovrstna dalmatinska, štajerska in dolenska vina. Tudi za jed bo najbolj preskrbljeno. **JOŽE IN IVANA ORAZEM.**

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Sobota 20. marca: Kvadratura kroga. Izven. Globoko znižane cene od Din 14 navzdol.

Nedelja 21. marca: Ob 15. uri: Dež in vihar. Izven. Cene od 20 Din navzdol. Ob 20. uri: Zadnji signal. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

Hodgeova igra iz študentovskega življenja »Dež in vihar« vsebuje veselo in žalostne trenutke angleških medicincev, ki stanujejo v domu ge. Macfiejeve. G. Fraserjeve drame »Zadnji signal« se dogaja v času angleško-burskih konfliktov v Transvaalu.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Sobota 20. marca: Ero z onega sveta. Red B.

Nedelja 21. marca: Ob 15. uri: Navihanka. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri: Sevilijski brivci. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Gostovanje g. Josipa Rijaveca v partiji Edgarka v »Luciji di Lammermoor«. S to popoldansko predstavo je dana možnost vsem tistim, ki doslej niso imeli prilike slišati tega odličnega umetnika na večernih predstavah, da nadoknadijo zamujeni muzikalni užitek ki jim ga nudi kultivirano petje našega širom Evrope znanega tenorista.

Opereta »Navihanka« se more ponašati s posebno živahnim uspehom. Pestro dejanje, udarni šlagerji in originalni baletji so poleg uspešno izvajanih glavnih partij učinkovitosti tega povsod z uspehom izvajane dela. — Neprekosljiva Rossinijeva komična opereta »Sevilijski brivci« spada med najboljše točke opernega repertoarja ter je pravi biser v muzikalni literaturi.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 20.: ob 20. Zakonci stavkajo. Gostovanje v Trzinu.

Nedelja, 21.: ob 20.15 Zakonci stavkajo.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 20.: Zaprtko. (Generalna Rdečih nageljnov).

Sokol

Sokolsko društvo Ivančna gorica pri štiri priredi jutri v nedeljo 21. t. m. ob 16. v svojem domu predavanje »O spolnem življenju žene« s slikami. Predavala bo predavateljica ZKD. Predavanje je prirejano samo za žene.

Sokolsko društvo Žiri priredi jutri v nedeljo 21. t. m. ob 14. v svojem domu predavanje »O globinah morja« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. dr. Kušcer Ludvik.

ANEKDOTA

Cesarica Elizabeta je sprejela nekoč visokega aristokrata, kateremu je malo prej umrla žena. Prišel je, da se zahvali vladarici za izraze sožalja.

— Tako samemu vam je gotovo težko? je menila cesarica.

— Ni tako hudo, je odgovoril plemenitaš, ker sta pri meni dve sestri.

— Da, da, dobro, all sestri ne morejo zamenjati soproge, je dodala Elizabeta.

— Zakaj ne veličanstvo, saj to niso moje sestri! . . .

MALI OGLASI

Službo dobi
Boseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Konstrukcija
samostojnega s nekoliko let prakse v železnih konstrukcijah za vseke stavbe sprejemo takoj. Strojno tovarne in livarno d. d. Ljubljana. 5493-1

Dva soferja
za tovorne avtomobile sprejemam. Kovac Jože, Trzin. 5099-4

Auto, moto
Boseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tovorni auto-Diesel
na surovo olje 3-3 tonski malo rabljen kupim 8000. Weisz Sombor. 538-14

Kupim
za sifro ali dajanje naslova Boseda 1 Din, davek 3 Din, 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Aluminium, baker
in medenino, kupujem. Grudnik, Ljubljana — Dravija. 120-7

Kapital
Boseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posojila
dajamo v gotovini in blagovnih bonih »Herm.«. Informacije: Tavčerjeva 57-16

Dopisi
Vsaka beseda 2 Din; davek 3 Din za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sifra
Beograd - Ljubljana dvigajte pismo P. R. 5037-34

Razno
Boseda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Brezplačno
dobite za poskušajo Vite gaze zavojček za nego las, če pošljete 2,50 din v znak za posredje na adresu: Mr. Kš, Subotica, Pozorišna 3. 5494-37

INSERIRAJ V »JUTRO«!

Trenskoti, veterini suknjiči

Novosti,
lepe vzorce za pumparice, sportne obleke nudi ceneno

Presker,
Sv. Petra c. 14.

KLIŠEJE
ENO VECBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

HERSAN ČAJ

Vam bo pomagal, da zopet zadobite zdravje s pomočjo zdravilnih svojstev zelišč.

Ne bodite neprijatelj samemu sebi! Obolenja pri meni ali bolečine pri mesečni čišči (menstruaciji) vam ublaži HERSAN ČAJ.

Ali Vas moti odebelelost (zamaščenost)? Ali hočete biti vitki? — Potem morete uporabljati HERSAN ČAJ. Zakaj bi trpeli na revmatizmu in protinu (gihtu), če to ni potrebno? HERSAN ČAJ je sredstvo, ki vam lahko olajša muke.

HERSANOV ČAJ pomaga tudi pri arterijsklerozi in hemoroidih (zlati žili).

Alli res ne veste, da je HERSAN ČAJ dobro sredstvo pri obolenju želodca, jeter in ledvic?

HERSAN ČAJ se dobiva samo v originalnih zavojčkih v vseh lekarnah. — Zahtevajte brezplačno brošuro in vzorec pri: »RADIOSAN« ZAGREB, DUKLJANINOVA ULICA 1 br. 1983/1933

KA - LE - FLUID

fizijološki ekstrakt iz žlez močne in zdrave živali. Priporočamo ga v vseh slučajih, kjer je delovanje žlez oslabiljeno in pri stanju, ki je posledica tega: izmučenost, živčna oslabilost, popolna nevrastenija.

Brezplačno — detajlna literatura, zahtevajte: Beograd, Masarykova 9, Miloš Marković, »KALEFLUID« se prodaja v lekarnah. Raz. št. 5300/22.

Perilo za gospe in dame, namizno, kuhinjsko in posteljno perilo najcenejše v novi

špecialni trgovini

F. I. Goričar, Ljubljana, sv. Petra 30
Ker je lastni izdelek, lahko jamčimo za prvovrstno kvaliteto in odlično izdelavo. V slučaju potrebe se spomnite na to trgovino.

SMRT PLEŠAVOSTI!

»Morana« pravo čudo!

To dokazujejo mnogostevilne dnevne zahvale. Odpravi prihajaj, ekceme in vse kožne nepravilnosti. Jač in hrani lasišče. Takoj ustavi izpadanje las, lasje porastejo tudi na plešastem mestu. — Cena steklenici po povzetju Din 40.— poština Din 7.—

Moderna kozmetika Split
»MORANA«. Diplomirana v Londonu z OF GRAND PRIX IN ZLATO KOLAJNO.

Sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da je nam po daljši bolezni dne 19. t. m. umrla naša dobra in blaga sestra, teta in svakinja

MARICA PUSTOSLEMŠEK

poštarica in posestaica v Lučah

Pogreb drage pokojnice se bo vršil v nedeljo, dne 21. t. m. ob pol 11. na župnijsko pokopališče v Lučah, V LJUBLJANI, 19. marca 1937.

Rasto Pustoslemšek, ravnatelj, Franjo Pustoslemšek, žel. inspektor, brata. — Rastislav, Mira, Tatjana, nečak in nečakinja. — Fanka Pustoslemšek, svakinja

Kri na pariških ulicah

Te dni je prišlo v Parizu do krvavih spopadov med političnimi pristaži »Ognjenega križca« in med levičarsko usmerjenimi elementi. Žrtve teh spopadov so bili stražniki. Na levi: Policisti se skrivajo za avtomobilom, da bi se ubranili krogel iz vrst demonstrantov. Na desni: Ranjene stražnike peljejo z avtobusom v bolnišnico.

Nov živčni sistem

Območje občutljivosti pri majhnih ranah

Mislili smo, da je človeško telo v anatomskega pogledu že vse preiskano in da bi ne mogli v njem odkriti ničesar bistvenega novega. Angleška vodilna medicinska revija »British Medical Journal« pa je objavila pravkar razpravo sira Thomasa Lewisa, ki se je praznovan s svojimi raziskovanji o srcu in krvnem obtoku in ki je odkril sedaj v koži nov živčni sistem, o katerem doslej nismo ničesar vedeli.

Sir Thomas Lewis je opazoval, kakor že drugi raziskovalci pred njim, da se n. pr. pri majhnih ranah v koži razvije dosti večje območje občutljivosti, ki se počasi širi in doseže v kakšnih desetih minutah velikost več palcev široke ovalne lise. Nastajanje te občutljive lise je raziskal s pomočjo lokalne anestezije in je prišel do prepričanja, da nima ničesar skupnega z doslej znanimi živci občutljivosti ali z živci

simpatskega sistema, ki preskrbujejo žilje v koži. Če se v liso vbrizga najprvo kakšen pripomoček zoper bolečine in se potem v pasu, ki je postal neobčutljiv, napravi majhna uščenina, tedaj se večji pas občutljivosti ne razvije vse dotle, dokler je ranjena sredina neobčutljiva.

Iz tega sledi, da se pojav ne širi zavoljo kakšnih snovi, ki povzročajo bolečine, temveč s pomočjo živcev. Iz raznih razlogov, ki se nanašajo na omejitve in način, kako se občutljivost širi, pa je sklepati, da ne gre za običajne živce, ki prevajajo bolečine, in tudi ne za simpatske živce, temveč za doslej popolnoma neznan živčni sistem, ki se razrašča v koži na zamotan način. Sir Thomas Lewis predlaga za ta novi živčni sistem naziv »nocifensor«, kar naj pove, da predstavlja sistem za zaščito človeškega telesa v primeru ran.

Skrivnostne vesti na valu 29.5 m

Tajna radio postaja, ki silno nagaja Nemcem

Vsa nemška varnostna služba je zadnje čase zaposlena z mrzličnim iskanjem neke tajne oddajne postaje, ki se oglašuje redno vsak večer in sproti pobija vesti uradnih oddajnih postaj. Nemški lastniki prejemnih aparatov večer za večerom nestrpno pričakujejo, kdaj se bo na valu 29.5 oglašila tajnostvena postaja, ki začne delovati običajno ob desetih zvečer.

Najprej zadoni plošča z »Internacionalo«, ki ji sledi poročila, za zaključek pa pride redno stereotipno obvestilo: Jutri bomo zopet oddajali vesti ob 10. uri zvečer — Gestapu na kljub. Poročila so zelo zanimiva, saj javljajo podrobnosti o nemških vojaki, padlih v Francovih vojski, o katerih dobe svoje je žaro s pepelom in kratko pojasnilo da se je dotičnik ponesešil na manevrih. Takiesto ve tajni radio povedati, kdo izmed Francovih Nemcev je prišel v ujetništvo madrijskih čet in kako se mu godi. Zaradi te dobre informiranosti love tajni val tudi pristaži kljukastega križca, da na ta način zvedo, kaj je z njihovimi sorodniki, znanci in prijatelji, poslanimi na španske »manevre«.

Veliko pozornost je vzbudila v Nemčiji vest o rudarskih nemirih v Saarskem ozemlju. Tu je nekoliko tisoč rudarjev zaposlenih v francoskih rudnikih in vsako jutro odhajajo na delo preko meje, zvečer pa se

vračajo domov v Nemčijo. Ti delavci bi morali dve tretjini svoje mezde prinašati v Nemčijo za 200 frankov 40 mark. Po domačem pravilnem tečaju pa le 23 mark so se uprli in v napadu nagnali carinike in orožnike, ki so jim zabranili prehod meje. Nič manj zanimive niso vesti, ki poročajo največje podrobnosti o pojačenju nemških posadk na českoslovaški meji in o velikih dobavah vojnega materiala tem posadkam.

Oblasti slutijo, da je tajna oddajna postaja nekje v Srednji Nemčiji blizu Češko-slovaške meje, je pa po vsej priliki montirana na avtomobilu ali motociklu, da lahko izpreminja svoj položaj. Komaj jo namreč ugotove na severnem Bavarskem, že se glasijo drugi večer nekje na Saškem ali pa globlje v Nemčiji. Čuje se dobro tudi v nekaterih delih Českoslovaške in jo zato tudi češi uradi zasledujejo, da bi po možnosti preprečili zlorabo, ako bi se hotela morda za teči na čsl. tja. Njene vesti so vedno točne in jim poslušalci verjamejo brezpogojno. Često prihajajo slična poročila iz uradnih virov, toda vedno pozneje in primerno prikrojena, kar je razložen znak, da hoče oblast paralizirati vpliv te skrivnostne postaje. Najbolj se za odkritje prizadeva tajna državna policija, ki jo silno draži in razburja vsakodnevno zakrivanje.

Razstava mora dobiti svojo kraljico

V Parizu pripravljajo izvolitev miss svetovne razstave 1937. V poštev prihaja osem konkurentk, ki jih vidimo na tej sliki

Sovjeti skrivajo svoje ladje

Slabo zračena in nezdrava križarka »Marat«

Kakor poročajo londonski listi, se bo ob koncu svečanosti kraljevega kronanja vršila mednarodna parada vojnih ladij. Udeležila se je bo z eno vojno ladjo tudi Sovjetska Rusija in Angleži se zelo čudijo, da so boljševiki za ta namen izbrali baš oklopnor križarko »Marat«.

Mornariški izvedenci listov si belijo gla-

ve, zakaj pošiljajo Rusi to 28 let staro vojno ladjo. Pri tem namigujejo, da Rusija svojih novih vojnih ladij, o katerih toliko govore po svetu, Angležem pač noče pokazati. »Marat« se je pred revolucijo imenovala »Petropavlovsk« in je bila ena izmed prvih vojnih ladij carske mornarice, ki so jih zgradili pred svetov. vojno. Vozi z največjo brzino 20 morskih milj in se odkljuje po tem, da nima nobenih običajnih okroglih okenc v srednjem krovu. V angleških mornariških priročnikih jo opisujejo kot »slabo zračeno in zelo nezdravo«.

Pokopališče v vojni

Uradni komunikacije iz Bilbao poročajo, da so vladne čete zavzele strelske jarkove nacionalistov na starem pokopališču v Oviedu. Vojna torej tudi mrličem ne prizanaša.

Dediščina po Buffalu Billu

Malokdo ve, da je bil slovit cowboy in prirejski lovec Buffalo Bill po rodu Italijan. L. 1840. se je rodil v bližini Parme Giovanni Tambini, ki je v mladih letih odpotoval v Ameriko in se udeleževal kot iskalec zlata ter lovec v raznih delih Zedinjenih držav. Svoje ime je zamenjal z imenom Buffalo Bill, pod katerim je postal slaven.

Po njegovi smrti so se oglasili dediči, ki so živeli v Italiji. Umri je kot bogat mož, svojim sorodnikom v Italiji je ostavil 100.000 lir. Pred nedavnim so ti zvedeli, da je bil tudi lastnik razrešenih posestev v Ameriki. Sedaj so naročili nekemu odvorniku, naj jim priskrbi tudi to zapuščino.

Krona iz platine

Krona, ki so jo pripravili za novo angleško kraljico, sestoji namesto iz zlata, kakor je bilo doslej običajno, iz platine. Samo notranji obroč te krone je iz zlata. Kraljica Elizabeta bo prva kraljica na svetu, ki se bo lahko ponašala s platinasto krono.

Kopalna kad se ne sme odvzeti

Pred pariškimi sodniki je tekla pravda proti nekemu trgovcu, ki so mu hoteli zabrati kopalno kad in jo prodati na dražbi. Trgovec je izjavil, da spada kopalna kad med neobhodno potrebne predmete, ki se ne smejo odvzeti človeku. Sodniki so potrdili to misel in so tožilca zavrnili.

Chaplin se preseli v Rusijo

Kakor poroča moskovska »Pravda«, se Charlie Chaplin preseli za stalno v Rusijo. Sovjeti gradijo na Krimu, kakor znano, »ruski Hollywood« in so Chaplina pozvali, da bi vrtel svoj naslednji film — Napoleona — tu, obenem pa so ga izbrali za glavnega režiserja svoje nove produkcije. Obvezal se je tudi, da bo tri leta nadziral naprave nove sovjetske filmske industrije.

Slaba klavirska igra ni dopustna

Sodišče v Le Havru je te dni obravnavalo vprašanje, če slabo igranje klavirja nasprotuje zakonu. Tožena je bila neka mlada gospa, ki je z razbijanjem po klavirju motila mir sosedov. Sodniki so dali primesti v dvorano klavir, na katerem je morala toženka izpričati svojo igro. Ko so se na lastna ušesa prepričali o njenih kvallitetah v igranju klavirja, so razglasili sodbo, da slabo igranje nasprotuje zakonu.

Civilna lista Jurija VI.

Angleški kralj Jurij VI. je postal londonskemu parlamentu prošnjo za določitev civilne liste. Lista navaja kot v poštev prihajajoče osebe: kralja, kraljico, princeso Elizabeto in princeso Margareto. Kralj predvideva tudi možnost, da se mu še narodi moški potomec.

Nič več pajčolana v Albaniji

Albanska zbornica je sprejela zakonsko določbo, ki prepoveduje žepskam nošnjo pajčolana. Zakon stopi v veljavo že 25. t. m.

A N E K D O T A

Dirigent Muck je srečal na cesti v Bayreuthu znanega glasbenega kritika. Govorila sta o novem junaškem teoristu, ki je bil predmet obse pozornosti v Bayreuthu. Muck je na vprašanje kritika, kakšen je ta tenor, skomignil z rameni in rekel: »Nu, počakajte, snj ga boste slišali. Izdam vam lahko samo to: Kadar vzame f. poje fis, sliši pa se kakor ge.«

VS AK DAN ENA

»Zdaj sem že dva meseca tajno zaročena z Jackom, nocoj pa mu bom to povedala...«

(»Everybody's weekly«)

S P O R T

Smuk na Vršču za prvenstvo GZSP

V prvem delu tekmovanja za prvenstvo GZSP v alpski kombinaciji je zmagal Skalaš Ciril Praček

Jesenice, 19. marca. V dežju in slabih snežnih razmerah je danes gorenjski podsavez na Vršču izvedel prvi del svojega prvenstva v alpski kombinaciji — in sicer tekme v smuku. Med tekmo je močno deževalo in sneg se je pod mokroto zelo spremenil, tako da so tekmovalci imeli razen s terenom tudi mnogo posla z mažami. Odtoč izzira tudi, da so nekateri favoriti prišli na druga mesta kakor pričakovano.

Izmed prijavljenih 28 ekmovalcev jih je startalo 17. Proga, ki jo je bilo treba zaradi plazu skrajšati za 300 m, je bila dolga približno 4.5 km in je imela 600 m višinske razlike. Vodila je od Erjavčeve kočice po stari poti do Ruske kapelice, nato spet nekaj časa po poti in slednjič vstran do cilja v Kilnu.

Podrobni rezultati so bili naslednji:

- 1. Praček Ciril (TK Skala) 4:34.2, 2. Zvan Alojz (Gorenje) 4:41.2, 3. Heim Hubert (TK Skala) 4:55.4, 4. Podbiba Ciril (TK Skala) 5:06.2, 5. Znidar Emil (Gorenje) 5:09.4, 6. Urbar Slavko (TK Skala) 5:14.7, 7. Kavčič Drago (Skiklub Zagreb) 5:30, 8. Sorli Marjan (ASK Ljubljana) 5:39.4, 9. Kobljar Stanko (TK Skala) 5:45.2, 10. Katnik Alojz (TK Skala) 5:49.3.

Za prvenstvo v alpski kombinaciji so po današnjem smuku dobili po točkah: Praček 100, Zvan 96.47, Heim 92.81, Podbiba 89.54, Znidar 88.61 i. t. d.

Organizacija, ki so jo imeli v rokavih funkcionarji gorenjskega podsaveza, je bila — kakor vselej — vzorna in brezhibna.

Tekmovanje se nadaljuje jutri s slalomom, ki bo ob 12.30 na plazu pod Mojstrovko.

Osiješka Slavija bo trd oreh

Kakšne so prognoze za izid jutrišnje tekme?

Sportni tisk v Osijeku prorokuje jutrišnjemu gostu, svoji Slaviji sigurno zmago, češ da je trenutno res v odlični formi. Največ nad polaga Slavija v odličnega »šmelečka«, ki je s svojim ostrim strelom strah vseh ligaških vratarjev.

Igralci Ljubljane pa trdijo sami, da se jutri ne bodo dali zlahka. Nastopili bodo skoraj kompletni in so trdno odločeni spraviti obe točki. Njihov cilj je razen tega tudi še količina golov, ker bi se z enakim številom točk in boljše razliko golov radi plasirali pred Slavijo in Haškom.

Mnogo strahu so naši dobili po nedeljnjem uspehu pred zagrebško Concordio, ki se jim počasi bliža, in zato hočejo jutri zaigrati z vsem srcem, pri vsem tem pa tudi lepo in koristno.

Kdo bo torej zmagovalec v jutrišnji tekmi? Mislimo, da bo v glavnem odločala boljše kondicija, nekaj pa bo šlo tudi na račun živcev. Naj bo tako ali tako, točki morata topot obe ostati v Ljubljani.

Tekma se prične ob 15.30 na igrišču ob Tyrševi cesti. Predtekmo bodo odigrali ob 14.15 najmlajši »Ljubljanci« in Slovanovci. Ker je tudi ta tekma prvenstvena in bo določila juniorskega prvaka LNP, bo prav tako zelo napeta in zanimiva.

Občni zbor Hermesove moto-sekcije

Te dni so imeli svoj redni letni občni zbor motociklisti ZSK Hermes, ki so se zbrali v velikem številu. Zborovanje je vodil g. Gojko Pipenbacher, ki je takoj po otvoritvi podal besedo tajniku G. Pollaku, da je v izbrnem poročilu orisal splošno stanje naše motociklistike. Iz njegovih izjavajev je treba povzeti, da je naša država v pogledu motociklistike med zadnjimi v Evropi, česar so krive ogromne takse in uvozne carine na motorna vozila, slabe ceste, a največ predrago pogonsko gorivo. Dokler bodo obstajale take zapreke, ne moremo pričakovati od motociklističnega sporta onih uspehov, ki bi jih sicer že morali doseči. Tajnik predlaga nato obnovo zboru zadavno resolucijo, ki je soglasno sprejeta. Nadalje zagovarja prirejanje večjih kvallitetnih voženj, ki naj bi jim bil cilj v prvi vrsti vzgajanje bodočih motoristov — tekmovalcev, odklanja pa hitrostne dirke, na katere še ne moremo postaviti zadostnega kadra rutiniranih vozačev.

Po poročilih ostalih funkcionarjev so zborovalci prešli na volitve novega odbora. Ker so stari funkcionarji Stariha, Pollak, Sevnig in dr. odklonili sodelovanje v bodočem poslovnem letu, se je formalni novi odbor po večini iz novih funkcionarjev, načeljuje mu ing. Jax, podnačelnik pa je gosp. Ivo Rupena.

Novoizvoljenemu odboru želimo mnogo uspehov pri bodočem delu in upamo, da po agilnosti ne bo zaostajal za dosežanim!

Berlinska olimpiada v zaključnih številkah

Organizacijski odbor XI. olimpiade v Berlinu se je nedavno razšel za edinega likvidatorja še nerešenih poslov pa je bil določen generalni tajnik dr. Diem Na zadnji seji je predsednik dr. Lewald predložil odboru razne številčne obračune, ki kažejo, da je bila lunska olimpiada rekordna ne samo po številu udeležencev, temveč prav tako po številu gledalcev in sploh vsega, kar je bilo z njo v zvezi.

Aktivnih udeležencev je bilo na berlinski olimpiadi 4784, torej dozdaj največ, kajti v Los Angelesu jih je bilo samo 1700, v Amsterdamu 3905 v Parizu 3385, v Anversu 2731, v Stockholmu 3282, v Londonu 2084, v St. Louisu 595, leta 1900 v Parizu 427 in na I. olimpiadi v Atenah tudi samo 484. K aktivnim sportistom v Berlinu je treba prišteti še skoraj 6000 telovadcev in telovadkinj v posebnih telovadnih nastopih, ki jih pred 4 leti v Ameriki sploh niso imeli. Dalje je treba med aktivne sodelujoče računati še skoraj 2000 udeležencev mladine in dijaštva, nad 1500 oficijelnih zastopnikov in spremljevalcev ter nad 3000 zastopnikov tiska, med njimi 1200 inozemskih.

Statistika olimpijske vasi izkazuje 4194 nastanitvev s 83.000 prenočninami. Vsak stanovalec v vasi je dobival dnevno zelo izdatno prehrano v teži 5437 gramov, tako da odškodnina 6 mark, ki jo je morala vsaka država plačati za vsakega stanovaleca, niti od daleč ni zadostala za kričje teh stroškov in so morali prireditelji za vsakega prispevati skoraj še enkrat toliko v denarju. Pri pevažanju moštev na kolodvoru, igrišču i. t. d. so avtobusi brezplačno prevozili skoraj pol milijona kilometrov.

Natančne številke o obisku in dohodkih te olimpiade gredo v fantastične višine. Po točnem obračunu je bilo prodanih 3.8 milijona osebam za 8.6 milijona mark vstupnic. Največ publik je bilo pri lahkoatletskih prireditvah, namreč 1.716.000, ne mnogo man (1.636.000) pa pri nogometu. Za veslanje se je zanimalo 880.000, za plavanje 872.000 obiskovalcev. Inozemskih udeležencev je bilo takrat v

Blagajniška služba

V nedeljo od 13.45 dalje bodo poslovala na igrišču štiri blagajne. Vsaka blagajna bo imela napis z označbo vstopnic in cene. V prvi blagajni, ki bo ob Tyrševi cesti, se bodo dobivali samo tribunski sedeži po Dinu 20.—. Pri drugi blagajni ob glavnem vходу se bodo dobila navadna stojišča po Din 12.—. Pri tretji blagajni, ki bo tudi tam, bodo na razpolago vstopnice za starejšine in podporne člane kluba po znižani ceni, tribunski sedeži po Din 12.—, stojišča po Din 10.—. Mladina in vojak, ki plačajo za vstop po Din 6.—, bodo kupovali vstopnice pri četrti blagajni, ki bo za tribuno. Pri tem vrodu imajo vstop tudi vsi imetniki prostih vstopnic.

Vodstvo kluba vljudno prosi obiskovalce jutrišnje tekme, naj se točno ravnaajo po teh navodilih.

Zadnji trening

Včeraj je SK Ljubljana še enkrat predelala svoje vrste v tekmi za trening z Reko ter zmagala s 6:0. Trener Obiltz je bil z garnituro prav zadovoljen. V predtekmi je I. moštvo SK Ljubljane porazilo enajstorico Marsa s 6:1.

Berlinu med 1.200.000 tujei okroglo četrt milijona. Za prevoz teh množic so bila vprežna seveda vsa prevozna sredstva nemške prestolnice, najbolj pa krajevna železnica, ki je v obeh olimpijskih tednih prevozila nič manj kot 28 milijonov potnikov. Najbolj živahan dan je bil 9. avgusta, ko je bilo na teh progah nad dva milijona potujočih. Da je seveda v tem navalu tujev mnogo pridobilo tudi gospodarstvo, ni treba posebej poudarjati; izračunali so, da je vsak inozemec potrošil v Berlinu povprečno 160 mark. Tujevc je bilo 250.000, marke pa so bile po več kot 10 Din naše veljavne. Vse drugo se skoraj lahko zračuna na prste!

Razpis

medklubskih tekem v teku in skokih v Planici

Smučarska sekcija SK Ilirije priredi v velikonočnih praznikih v Planici smučarske tekme v teku in skokih za seniorje, juniorje in mladino. Tekme bodo imele propagandni značaj. Pravico nastopa imajo vsi verificirani in neverificirani člani klubov JZSS, razen teh pa tudi juniorji in mladina izven klubov. Skakalne tekme bodo na 40m novi skakalnici, pri kateri priliki bo ta četrti planiška skakalnica tudi otvorenja.

Točen razpis bodo objavili v prihodnjih dneh.

Razpis

tekme v smuku s Triglava

JZSS razpisuje za nedeljo 4. aprila t. l. tekmo v smuku s Triglava s startom izpod Rži in ciljem na Vrtači. Višinska razlika je ca 900 m. Start je ob 9.45 pod Ržo. Pravico starta imajo vsi pri JZSS verificirani tekmovalci in po tujih saveznih prijavljeni inozemski tekmovalci. Starta se v razredih in po pravilih in pravilnikih JZSS. Prijave je treba poslati na saveznih prijavnih v savezno pisarno, Tyrševa cesta 1/IV., do četrtka 1. aprila ob 18. Poznejše prijave se ne bodo upoštevale. Priporočljivo pa je, da klubji prijavi tekmovalce čimprej zaradi oskrbe in prenočišč v Staničevi koči ali na Kredarici.

Pred tekmo seniorjev bo izven konkurence na isti progji tudi tekma za dame s mednarodno udeležbo. Prijave za dame se sprejemajo do istega termina kot za seniorje, naknadno pa tudi še zvečer pred tekmo do 20. v Staničevi koči.

ODOVEDANA SMUSKA TERMA. Tek mo na 18 km za prvenstvo Mariborskega zimskosportnega podsaveza, ki bi se morala vršiti jutri pri Senzorjevem domu na Pohorju, je MZSP zaradi nezadostnega števila prijav odpovedal.

Zbor lahkoatletskih sodnikov JLAS. Na cross-country tekmovanje, v nedeljo 21. t. m. s startom ob 10. na igrišču Primorja se delegirajo: vrhovni sodnik Windisch, voditelj tekmovanja Megušar, starter Luin, sodniki na cilju in časomerilci ter sodniki na progji Gorjanc, dr. Kuhelj, Gnidovec, Vidic, Bradač, Premrl, Cuderman. Ilirija mora staviti na razpolago dovoljno število rediteljev za na progjo. Občni zbor bo v sredo 24. t. m. ob 20. v posebni sobi restavracije Slamič.

ASK Primorje, (lahkoatletska sekcija). Za nastop na cross-country tekmovanje SK Ilirije, na našem igrišču na Tyrševi cesti, jutri dopoldne ob 10., so določeni atleti: Kosec, Baloh, Sratkar Drago, Pogačnik Jože, Nabernik, Krpan, Tavcar, Kočar, Berčič. Vsi imenovani morajo biti v slatičnici najpozneje ob 9.30 in prinesiti seboj vso opremo. Atleti, ki bi poleg imenovanih želeli tudi nastopiti, naj se pred startom javijo referentu sekcije na igrišču.

Kupujte domače blago!